

İngiltere Başvekilinin son nutku

İngiltere Başvekilinin nutukları barometre gibidir. Hiç aldatmayan, hassas bir barometre. İyi havayı, fırtınayı yahut yarınki havanın değişik ve belirsiz olduğunu hemen anlarız.

M. Churchill'in, harp masrafları için bir milyar İngiliz liralık tahsisat münasebetile evvelki gün parlâmentoda söylediği nutkunu, son günlerin mühim hâdiseleri ve istikbaldeki imkânlar karşısında İngilterenin siyaseti bakımından çok ehemmiyetli bulduk.

İngiliz Başvekilii, her zaman açık konuşur, İngiliz milletinden hiç bir şey gizlemez. Memleketi efkârına boş ümitler vermekten çekindiği gibi, tehlikeleri söylemekten de korkmaz. Fakat, bu doğru sözlülüğü hiç bir zaman siyasi ve askerî esrarı açığa vurmak hafifliğine kadar gitmez. Son nutkunda da, bu noktayı tekrar ediyor. Hattâ, Hitlerin, ilkbaharda söylediği nutuktaki, bu yazı deniz harbini şiddetlendireceğini haber vermiş olmasına, istihza ile teşekkür ederek İngiliz ricâlinin harp hakkındaki beyanatlarında «bir derece ihtiyat ve ihtira riayet ettiklerini» tekrarlıyor.

Nutkun ilk kısmı, Atlantik harbini nihâyet bir şekilde tasvir ediyor. Son üç ay zarfında batan İngiliz vapurları, daha evvelki üç ayda batanların üçte biri kadar azdır. Halbuki Alman ve İtalyan zararları, aynı müddet zarfında yüzde elli çoğalmıştır. Bundan dolayı, M. Churchill, İngiliz milletine, önümüzdeki Noelde daha bol ziyafetler vaadediyor.

M. Churchill, bu nutkunda, fikirleri meşgul eden iki canlı meseleden uzun uzadıya bahsediyor: İngiltere, bugünkü fırsattan istifade ederek niçin harekete geçmiyor? Sovyet Rusya'ya neden daha çok yardım edilmiyor?

İngiliz Başvekilii bu meseleler hakkında ileri sürülen tenkitlere açık cevaplar veriyor. Bunları mühim bulduğumuz için — gazetelerde çıkmayan — bazı cümleleri aynen almayı faydalı görüyoruz.

M. Churchill, birinci sual hakkında diyor ki:

«Bazı büyük tasavvurlar hakkında kararlık imyalarla bulunsam, bundan, düşümandan başka kimse istifade edemez. Bilâkis, bunun ziddinin doğru olacağına dair inandırıci birçok sebepler toplayarak söylesem, Hitler bedava yere temin etmiş olurum. Düşman, Hitlerin geçen şubatıki nutkundanbiri bize hiçbir şey söylememiştir. Ne yapacağı tamamen meçhuldür. Sovyet Rusya'nın geniş topraklarında nereye kadar girmeye teşebbüs edeceğini, yahut alman milletinin, kendi felâketli kayıplarına ne müddet tahammül edeceğini, müdafaada kalarak, ısgal ettiği muazzam kıymette eraziyi mi işleteceğini bilmiyoruz.

Sovyet bu son tedbirini tercih ederse, büyük ordusunun bir kısmını, şark garbına, Nil vâdisine mi tevcih edecek, yoksa Afrikanın şimal garbına varmak için İspanyadan geçit mi arayacak, yahut Avrupalının büyük demiryollarını, ve eline geçen muazzam hava meydanlarını kullanarak ağırlığını garba çevirip, büyük bir ordu ve inşa ettiği hususî deniz vâsıtaları ile İngiliz adalarını istilâyâ mı teşebbüs edecek, bilmiyoruz.

Şarkta müdafaada kalarak, bu üç çetrefil teşebbüse birden, büyük bir mîkyasta atılması da muhakkak ihtidarı dahilindedir. Düşmanın kifa-yetsizliği yalnız havadadır. Bu, çok ciddi bir kifa-yetsizliktir, fakat diğer sahalarda teşebbüsü daima elinde tutuyor.

M. Churchill, Almanyanın Avrupa kıtasındaki kuvvetlerini, genîş nakliye vasıtalarını anlattıktan sonra, bütün tehlikelerin gözönünde tutulup tetkik edildiğini

Necmeddin Sadak
(Devamı sahife 4 sütun 4 de)

Leningrad ağır toplarla bombardıman ediliyor

Dnieper'in doğusunda Alman taarruzu muvaffakiyetle devam ediyor

Berlin 1 (A.A.) — Alman ağır topçusu 30 eylülde, Leningraddaki mühim endüstri tesisatını çok müessir bir tarzda bombardıman etmiştir.

Berlin 1 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Dnieperin doğusunda hücum harekâtı eskisi gibi muvaffakiyetle devam etmektedir. Dnieperpetrovskun doğusunda bir zırhlı tümen bir baskın neticesinde düşmanın müteaddit bataryalarını ıhtinam etmiştir. Daha şimalde diğer bir zırhlı tümen, düşman zırhlı kuvvetleriyle karşılaşmış ve 80 Sovyet tankından 45 ini tahrip etmiştir. Ceri kalını kaçmıştır.

Alman savaş tayıyareleri dün gece Moskovadaki askerî tesisatı bombalamışlardır.

Moskovaya hava hücumu

Berlin 1 (A.A.) — D.N.B. ajanına bildirildiğine göre Alman savaş tayıyareleri dün gece de Moskovaya karşı hücumlarına muvaffakiyetle devam etmişlerdir. Sovyet hükûmet merkezinde bir çok askerî hedeflere ve işe tesisatına tam isabetler kaydedilmiştir.

Merkezde Rus taarruzu

Almanlar hepsinin tardedildiğini, arazi kaybetmediklerini bildiriyorlar

Berlin 1 (A.A.) — Bir askerî kaynaktan bildirildiğine göre, Sovyet kuvvetlerinin şark cephesinin merkez mîntakasında yaptıkları ehemmiyetli mukabil taarruzların hepsi tardedilmiştir. Sovyet kıtaları kanlı zayıata uğramışlar ve mebzul malzeme terketmişlerdir. Londradan gelen ve Almanların bu mîntakada ricat ettiklerini bildiren haberler tamamen asılsızdır.

Rumenlere göre vaziyet

Bükreş 1 (A.A.) — O. F. I.: Bükreş mahfillerine göre Almanya ordusunun vaziyeti mükemmel, Rus ordusunun vaziyeti ise ümitsizdir. Universel gazetesi diyor ki: «Alman kıtalarının ileri yürüyüşü ciddi engellere uğramaksızın Volgaya kadar devam edecektir. Sovyetlerin Don üzerinde mukavemet göstermeleri mümkündür, fakat bunda Rusların muvaffak olmaları ümidi pek azdır.»

Timpul gazetesi de Harkof ile Rostofun düşmek üzere olduğunu ve Kafkas yolunun artık açılmış bulunduğunu yazmaktadır.

Dikkatler:

İhtikâr suçluları ilân edilmelidir

İhtikârla mücadele için her tedbire baş vuruldu. Bu arada, ihtikâra ait şikâyetlerin devlet kulağına daha kolay ve çabuk erişmesi için gazetelerle bir kaç telefon numarası da ilân edildi.

İşi bu kadar sıkı ele almanın elbette halk lehine müsbet neticeleri görülmektedir. Halk bunu öğrenmek ihtiyacındadır.

Gazetelerde «dün şu kadar muhtekir tevkif edildi» nevinden zabıta vak'asına benzer mücadele haberleri değil, fakat yakalanan, cezalandırılan, hattâ heraset eden ihtikâr suçlularının adlarını, sanlarıyla halka ilân gerekir.

Son haberlere göre Sovyet Rusya'da bugünkü cepheyi ve Alman taarruz istikametlerini gösterir harita

Sulh hasreti

Mütareke şayiası bir şehri altüst etti!

Her taraf donandı, halk sokaklara dökülerek şarkı söyledi, öpüştü

Vesikasız satış yapıldı, işıkların maskelenmesine lüzum görülmedi!

Paris 1 (A.A.) — Petit Parisien gazetesi Brükselden aldığı şu telgrafı neşrediyor:

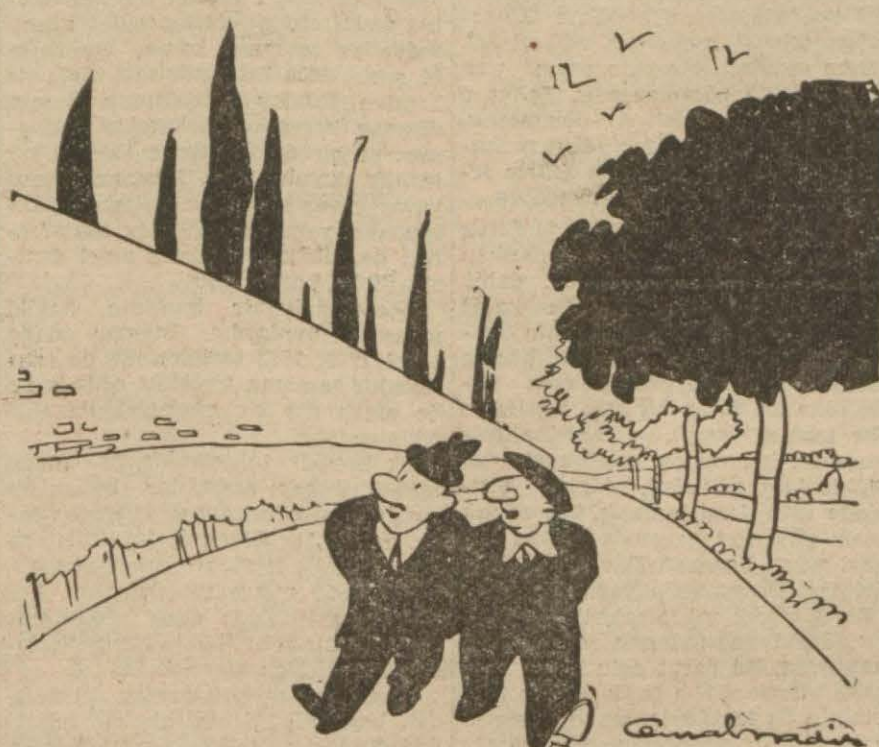
Liege'de hiç bir sebep ve maksat olmaksızın harbin bütün cephelede birdenbire durmuş ve umumî mütareke imzalanmış olduğuna dair bir haber yayılmıştır. Bu haberi doğru (Devamı sahife 2 sütun 2 de)

Millî Şefin nutku

Meclisin açılış günü söyleyecekleri nutka büyük ehemmiyet veriliyor

Ankara 1 (Telefonla) — İkinci teşrinin ilk günü, Büyük Millet Meclisinin açılışında, Cümhuriyetimizin irad edeceği nutka büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Millî Şefimiz nutuklarında, geçen bir sene zarfında yapılan işlere de temas edeceklerdir. Bu itibarla resmî müesseselerde şimdiden dökümler hazırlanmaktadır.

Ankara 1 (Telefonla) — Ö-nümüzdeki 29 Teşrinievvel Cümhuriyet bayramının bu sene memleketin her tarafında eşsiz bir şekilde kutlanacağı anlaşılmaktadır. Bu maksatla Ankara'ya her senekinden daha fazla izci getirilecektir.

— Yer alıp aile mezarlığı hazırlayanlar varmış, kimdir bunlar acaba?...
— Yer alıp apartman yaptırıyorlar olmalı...

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Ukrayna'da son askerî vaziyet

Moskova, Rusların Harkof - Rostof hattının 120 kilometre şarkında toplandıklarını bildiriyor

Moskova 2 (A.A.) — (B.B.C.) Ukrayna'da Poltava şehrinin tahliyesi-nin Sovyet müdafaâ hatlarını sars-tığı zannedilmiyor. Mareşal Budienny ordularının bir kısmı Harkof - Rostof hattının 120 kilometre şarkına çekil-meğe muvaffak olmuştur.

Londra 2 (A.A.) — (B.B.C.) Rus-yadan gelen habere göre Lening-rad civarında kış âlâmetleri görüldü-ğü gibi dün Ukraynada kar yağmış-tır. Almanlar Leningrad'da birkaç gündenberi ilerleyiş yapamamışlar-dır. Fin tebliği Fin kuvvetlerinin Pe-trozavodsk'u zaptettiklerini bildirmek-tedir. Bu şehir Onega gölü sahilinde ve Leningrad - Murmansk hattı üze-rinde mühim bir noktadır. Kızıl Yıldız gazetesi Leningrad muhâzelerinde Almanların şimdîye kadar 100 bin ölü ve yaralı verdiklerini bildiriyor.

Sovyet tebliği

Londra 2 (Radyo) — (Saat 7.15) Gece yarısı Moskovada negredilen Sovyet tebliği: 1 birinci teşrin günü muharebe bütün cephe boyunca şid-detle devam etmiştir. Pazartesi günü 25 Alman tayıyaresi tahrip edilmiş-tir.

Sovyetlerin kaybı 9 tayıyaredir. Bir Alman keşif tayıyaresi Moskova üzerinde düşürülmüştür.

16 - 50 yaş arasındakiler askerliğe başladılar

Londra 2 (A.A.) — (B.B.C.) Rus-yada 16-50 yaş arasında bulunanlar mecburi askerî talime başlamışlardır. Bunlar 5 ay içinde 110 saatlik talim göreceklidir. 922 tevellütölüler kıtala-ra sevkedilmişlerdir.

Almanlar ilerliyorlar

Rusların ilk hatlarından geri atıldıkları, bir çok esir alındığı haber veriliyor

Budapeşte 2 (A.A.) — Düşman Dnieper ile Donetz arasında muhte-lif noktalarda müttetik kıtaat tara-fından yapılan hücumlarla ilk hatla-rından geri altılmıştır. Bir çok esir alınmıştır.

Dnieper nehri boyundaki mînta-kaların düşmandan temizlenmesi ameliyesi devam etmektedir. Düş-man bir şaşırtma hareketi ile Macar topçularının ateşi altında Dnieperi iki noktadan geçmeğe teşebbüs et-mişse de hiçbir netice elde edeme-miştir.

Bulgaristan'da isyan çıkmış

İsyani bastırmak için süratle İtalyan fırkaları gönderildiği bildiriliyor

Londra 2 (A.A.) — Londrada Sov-yet harbine dair negredine haberler-den öğrenildiğine göre, Bulgaristanı Sovyetlere karşı harbe sürüklemek is-teyen Almanların bu teşebbüsü Bul-garistanın bazı mîntakalarında İs-yanlar çıkmasına sebep olmuştur. Ay-nı haberlere göre, isyani bastırmak üzere bu mîntakalara süratle İtalyan fırkaları gönderilmiştir. Ordunun bazı cüzütamlarında da isyanlar ol-muş, firar hâdiseleri kaydedilmiştir. Bulgaristandaki bütün hububat Al-manyaya sevkedilmektedir.

Bulgaristanda büyük bir et, yağlı maddeler, şeker, sabun, peynir kâtılgı vardır. Hayat pahalılığı yüzde kırk nisbetinde artmıştır.

Moskova konferansı işini bitirdi

Rusya'ya muhtaç olduğu malzemenin hazırlanması ve bunların sevki için tedbir alınacak

Londra 2 (A.A.) — (B.B.C.) Mosko-va'da Rusya'ya harp levazımı gönde-rilmesi meselesini tedkik eden meclis dün gece çalışmasına nihayet vermiş-tir. Negredilen tebliğe göre İngiltere ve Amerika, Sovyet Rusya'nın muh-taç olduğu bütün levazım ve mühim-matı bu hükûmetin emrine amade kı-lacaklardır. Münakalâtın her istika-mette inkişafı için tedbir alınacaktır.

3 devlet azası tam anlaşma, itti-mad, ve hüsnüniyet havası içinde mü-zakerede bulunmuşlardır. İngiliz ve Amerikan aza, Stalin'in dalmalı anlaş-maya ve iş birliğine hazır olduğun-dan ehemmiyetle bahsediyor.

Londra 2 (A.A.) — (B.B.C.) Rusya-ya harp malzemesi sevki için 3 yol kullanılacaktır. Bunlar Vladivostok, Arkangel ve İran körfezidir. Bir va-pur kafillesi Arkangel'e vasil olmuş ve yükünü boşaltarak kereste hamulesi-le dönmüştür.

Rus heyeti arasında bir İngiltere ve Rusya arasında anlaşma ve itimad bakımından büyük terakkiler oldu-ğunu söylemiştir.

Şiddetli bir nutuk

Amerika Bohrive Nazırı diyor ki:

«Hitlerin ve peykleri İtalya ile Japonyanın mağlûp olması için tedbir üstüne tedbir alacağız»

Londra 2 (A.A.) — Ame-rika Bahriye Nazırı Cnoxd dün söyle-diği nutukta demiştir ki: «Deniz yol-larını açık tutacağız, Almanyayı için-de son nefesini vereceği demirden bir çember içine alacağız. Hitlerin ve peykleri İtalya ile Japonyanın mağ-lûp olması için tedbir üzerine tedbir alacağız. Totaliterliğin izalesi Ame-rikanın politikasının ana hatlarından birini teşkil ediyor. Amerika denizle-rin serbestisi esası için birçok harp-lere atılmıştır. Şimdiki Alman kor-sanlarını şimali Atlantikten sürmek-teyiz.»

Alman haberlere göre yeni bir Ame-rika Kuvveti İzlanda adasına vasil olmuştur. Bu adaya en yeni tipte avcı tayıyareleri de gelmiştir.

İran'da

Yeni kabine bir çok ıslahat vücuda getirdi

Londra 7 (A.A.) — Reuter ajansı-nın Tahrandaki hususî muhabirî bi-liriyor: Bir hafta evvel kurulmuş olan İran kabinesi birçok ıslahat vü-cude getirmiştir. Eski rejimin yıkılan ilk kaleleri polis ve başkumandanlık olmuştur. Yüksek mevkiler ısgal eden birçok zabıtiler vazifelerinden uzak-laştırılmışlardır. Parlâmentoya tevdi edilen yeni kanunda, kanuna aykırı hareket eden polis memurlarının sil-vil mahkemelere sevkilecekleri kay-dedilmektedir. Bu gibi polisler şimdî-ye kadar askerî mahkemelere sevk-edilmekte idiler.

Evvelce ordu ve polis doğrudan doğruya şahın kontrolu altında bu-lundukları için ordu mensupları ve polis memurları aleyhinde şah emret-medikçe takibat yapılamazdı. İki se-ne olan askerî hizmet usulünün kal-dırılacağı zannedilmektedir.

İran para sistemi

Londra 2 (A.A.) — (B.B.C.) Tahran-dan gelen haberlere göre İran, para mübadele sistemini bastıltırmak için yeni kararlar almıştır. İhracatta 1 İngiliz lirası 140 riyal olarak kabul edilmiştir. İranda mübadele vesika-ları için bir liste hazırlanmaktadır. Lüks eşyanın da listeye gireceği zan-nediliyor.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 1 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

İngiltereye karşı yapılan mücadelede oldukça büyük bir Alman savaş tayyare teşekkülü bir gemi inşaât merkezini New Kastel'e hücum etmiştir. Doklarda ve tezgâhlarda müteaddit yangınlar çıkmış ve şiddetli infilâklar olmuştur.

İngiltere ve İskoçyanın doğu sahillerinde bulunan ve askeri bir ehemmiyeti olan tesisata da hücumlar yapılmıştır. 1500 tonluluk bir ticaret gemisi batırılmıştır.

Afrikanın şimalinde savaş tayyareleri Tobruk civarında bulunan bir İngiliz karargâhına 30 eylemde muvaffakiyetle hücum etmişlerdir.

İngiliz bombardıman tayyareleri dün gece Alman koyunda ve Baltik kıyısındaki muhtelif şehirlerin ikametgâh mahallelerine yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Siviller arasında az ölü ve yaralı vardır. Müteaddit evler tahrip edilmiş veya hasara uğratılmıştır.

Berlin'e hücum teşebbüsünde bulunan birkaç tayyare geri dönmeğe mecbur edilmiştir.

Gece avcılarımız, tayyare dâfi ve bahriye topumuz üç düşman tayyaresi düşürmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 1 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 486 numaralı tebliği:

Şimali Afrika'da tayyarelerimiz Marsa Matruh'ta İngiliz antrepoları ile askeri hedeflerini muvaffakiyetle bombalamışlardır.

Alman tayyareleri denizde bir düşman gemisini ve Tobrukta rıhtımları bombardıman etmişler ve ticaret gemilerimizden birine taarruz teşebbüsünde bulunan Blenheim tipi bir düşman uçunu düşürmüştür.

İngiliz tayyareleri Bingazi ve Trablus üzerine akınlar yapmışlar, bazı sokak ve evleri hasara uğratmışlardır.

Mutaarrız uçaklardan biri Trablusta alevler içinde, diğeri de Bingazide düşürülmüştür. Şarkî Afrika'da müfrezelerimiz düşman hatları içinde cüretkâre keşif hareketleri yapmışlardır.

Dün akşam Sicilyada hava meydanlarımızdan birine alçaktan uçarak taarruz eden yeni avcı tayyaresinden mürekkep düşman kuvveti üç tayyaremi tarafından karışılmış ve dağıtılmıştır. Bunlardan biri düşürülmüş ve Punta Scaranina açıklarında parçalanmış denize atılan pilotunu kurtarmak için gönderilen İtalyan Kızılhaçı mensup bir uçak düşmanın yeni Hurricane tayyaresinin taarruzuna uğramışsa da karakol vazifelerini yapmakta olan tayyarelerimiz vaktinde müdahale ile hastane tayyaremi kurtulmuş muvaffakiyetle olmuş, düşmanın iki tayyaresi alevler içinde düşürülmüştür.

İngiliz hava kuvvetleri, hususî bir tebliğimle bildirildiği ve hâle, tayyarelerimiz tarafından ağır zaafiyetle tardedildikten başka, gececeklere denizde harekât yapmakta bulunan denizaltılarımızın harekâta iştirakleri sayesinde yeniden hasara uğramışlardır.

Denizaltılarımızdan beşi düşmanın muhakkak surette iki cüdatıman torpilleriyle vurulmuşlardır.

Finler Petrevskoi'yi işgal etti

Belediye dairesine Finlandiya bayrağı asıldı

Helsinki 1 (A.A.) — İktisadın birinci günü saat 4,30 da Fin kuvvetleri Petrevski (Petrozavodsk) şehrinin merkezine girmişler ve Belediye dairesi üzerine Finlandiya bayrağını asmışlardır.

Kırım'da vaziyet

Teeyyüd etmeyen bir habere göre Alman paraşütçüleri indi

Ankara 1 (Radyo Gazetesi) — Hava teeyyüd etmeyen bir habere göre, Kırım yarımadasına Alman paraşütçüleri indirilmiştir.

Londra 1 (A.A.) — United Press: Salâhiyetli mahfillerde söylendiğine göre Almanlar Kırımı giden bir hafta Perekop'un cenubunda 7 mîle yakın bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Poltava'nın zaptından sonra Almanların Harkov'u ve Donetz havzasını tehdit etmekte oldukları teslim edilmiştir.

B. Churchill'in son nutku

İngilterede bu nutuktan şu manâ çıkarılıyor: Sabırlı olunuz!

Londra 1 (A.A.) — Siyasî ve askeri işlerin birbirleri üzerinde o kadar çok ehemmiyeti tesirleri vardır ki vaziyetin bugünkü durumunda faraziyeler ve hattâ ihtimâl ve imkânlar bahsetmek kabil değildir. General Wavell'in Londra'da yaptığı görüşmelerden sonra general Wavell ile general Auchinleck arasında yapılan görüşmeler, bir askeri teşebbüs meselesinde helki de bazı terakkiyer kaydetmiştir. Fakat Rusyanın cenubundaki Alman taarruzunun inkisafının malûm olması sebebiyle ve bir miktar daha başka sebepler dolayısıyla, buna dahi muhakkaktır demeyiz.

Bundan dolayıdır ki hâlisaten Londra'daki intibâ şudur: Churchill'in son nutkundan, askeri vaziyeti bahis mevzuu ettiği nisbette evvelâ şu derisi çıkarmak lazımdır: Sabırlı olmak ve Hitlerin şimdi Halâ içinde tutmakta bulunduğu teşebbüsü almak için en elverişli zamanı beklemelidir. Fakat bu zaman gelince, bu fırsatı kaçırmamak lazımdır. Yani, hazır bulunmalısınız.

Almanlar nutku pek enteresan buluyor

Berlin 1 (A.A.) — Churchill'in son nutku Alman siyasî mahfillerinde enteresan tebliği edilmiştir. Nutuk İngilterenin askeri, siyasî ve iase vaziyetleri hakkından bazı tafsilâtı ihtiva etmektedir.

Almanyanın durumundan tamamen bihaber olan Churchill'in fîzzat İngiliz halkına karşı çekmiş bir mevkide olduğu anlaşılmaktadır. Rusyaya yapılacak yardım hakkındaki Churchill'in beyanatı Rusyayı avuttuktan başka bir şey değildir. Zira, Churchill'in itiraf ettiği gibi İngiliz kara ordusu tecrübesiz bir küçük teşekkilden başka bir şey değildir.

İngilterenin iagesine gelince sulh zamanında günde yüz bin ton işe malzemesi boşaltan 150 gemi limanlarına giriyordu. Bugün ise bu gemi mümkün değildir. Gemi zayıflarının azalması hakkındaki Churchill'in sözleri doğrudur. Zira İngiltere limanlarına eskisi gibi gemiler işleyememektedir.

Sulh hasreti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

olup olmadığını hiç kimse arastırmağa lüzum görmeden bütün şehir hemen şenlenmiş, halk caddelerde koşmuşa, oynamışa, şarkı söylemeye başlamışlar. Pencereleerde bayraklar görülmüş ve kahvelerde şarap su gibi akmağa başlamışlar.

Halk mağazaları istila etmiş ve sefa devrinin yeniden avdet etmiş olduğuna kanı olan dükkanlar vesika bile almadan lüzum görmeyen mallarını satışa arz etmişlerdir. Bu delilik havasını nasıl karşılamak lâzım geldiğinde tereddüt eden polisler de kendilerini bu habere kapılmışlar ve halkın çılgın sevincini durdurmak için hiç bir şey yapmamışlardır.

Akşam olunca da ısklı maskelemeye artık lüzum kalmadığından sokaklar donanmış, fakat fazla ileri gittiklerini gören resmî makamlar işi karışmış bunun üzerine nisbi bir sükunet kaim olmuştur.

Şehrin tek bir insan gibi inandığı bu mütekele haberinin yalan olduğunu çok hâzin bir tarzda öğrenilmişlerdir.

Almanyanın sulh teklif ettiği doğru değil

Budapeşte 1 (A.A.) — Almanya tarafından sulh teklifleri yapıldığına dair çıkan haberler Budapeşte'de tamamiyle asilsiz olarak karşılanılmaktadır. Gazeteler Alman teklifini ilk sayfalarına koymakta ve Rusların mukavemetine rağmen Almanya ile mütefiklerinin bütün cepheleerde harbi kazanacaklarını yazmaktadır.

İngiliz adaları üzerinde düşürülen tayyareler

Londra 1 (A.A.) — İngiltere harbiye nezaretinin bir tebliği, muharebenin bîdayetindenberi İngiltere adaları üzerinde tayyare dâfi bataryalarının ateşle düşürülen düşman tayyarelerinin adedinin 600 e balığ olduğunu bildirmektedir.

Yeni 3 kararname 13 vilâyette yapıya el konuyor

Yeni bir ücretli iş mükellefiyeti ihdas edildi, Pamuk ipliği fiyatlarında değişiklik yapılıyor

Ankara 2 — Milli koruma kanununa istinaden bugün 3 mühim kararname nesredilecektir. Birinci kararnameye göre bugünden itibaren 31 vilâyet ve 1 kaza merkezî dahtinde yapılar el konacaktır. Bu vilâyetler ve kaza şunlardır:

Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, İstanbul, Bursa, Balıkesir, Çanakkale, İzmir, Manisa, Aydın, Afyon, Eskişehir, Kütahya, Konya, Niğde, Kayseri, Sivas, Yozgat, Tokat, İçel, Seyhan, Mardin, Urfa, Diyarbakır, Mus, Bingöl, Erzurum, Ağrı, Kars, Trabzon, Van vilâyetleri ile Polatlı kazası.

Bu mahallerde ellerinde yapıları bulunanlar 10 gün içinde Ziraat bankası şube veya ajanlarına, bulunmazsa kaymakamlar beyanname vereceklerdir. Yapıların Sümer Bank tarafından mübayaa edilecek ve parası derhal verilecektir. İplik ve mensucat fabrika ve imalathaneleri ellerinde mevcut yapıları işleme devam edeceklerdir. Şu kadar ki, mübayaa edildikleri kenderlerine bildirilen miktar işlenemez.

2 nci kararname el konmuş olan pamuk ipliklerine verilecek fiyate dâfirdir. Akala cinsinin fiyatları birinci cins 65, ikinci cins 62, üçüncü cins 60, dördüncü cins 56 kuruş olacaktır.

DENİZALTILAR

İlk denizaltı 1777 de Amerikada yapılmıştır. Fakat bu silâh ancak umumî harpte müessir surette kullanılmıştır

Son zamanlarda denizaltıların faaliyeti artmıştır. Atlantikte Alman, Akdenizde İngiliz denizaltıları kafilere taarruz ederek hergün mühim zayıyat verdiriyorlar.

Tahtelbahir harbi, yeni bir şey değildir. Denizaltı 1777 senesinde Amerika istiklâl muharebesi esnasında, ilk defa olarak mevzuu bahsolmuştur. O tarihte Amerikan orduları mağlûp olmuş, İngiliz filosu Newyork limanını abluka etmişti.

İşte o felâket günlerinde David Bushnell namında biri bir denizaltı yapmıştı. Bu denizaltının adı Turtle idi. Denizaltı, içine ancak bir kişi alabiliyordu. İşte David Bushnell bu tahtelbahirle Eagle namındaki İngiliz harp gemisine taarruz cüret etmiştir. Turtle'un ön tarafında bir burğu vardı. Denizaltı düşman gemisine hücum ettiği zaman bu burğu ile teknesini delecekti. Denizaltıda bir bomba da bulunuyordu. Bu bomba, burğu ile açılacak deliğe konulacak ve patlatılacaktı.

Tahtelbahir denizaltı derinliğini ölçmek için bir kumpas ve başka bir âleti vardı. Bu iki cihaz, karanlıkta görünmek için forsolu idi. Turtle, İngiliz Eagle harp gemisine taarruz etmiş ise de burğusu, aşap işine delememiş, bomba patlaması ise de kuvveti az olduğu cihetle, büyük bir hasar yapamamıştır. Turtle de denize dalmak suretiyle batırmaktan kurtulmuştur.

Bushnell'in bu muvaffakiyeti İngiliz denizcileri arasında dehşet salmış, Amerikalılara da cesaret vermiştir. 1777 senesinden tam yüz sene sonra başka bir denizaltı bir harp gemisine hücum etmiştir. Bu taarruz 1863 senesinde Amerikan dahili harbi esnasında vuku bulmuştur. Cenup eyaletleri konfederasyonu orduları Charleston şehrinin muhasara ediyorlardı. Cenup orduları, bir sene sonra tam bir hezimet uğramışlardır. Fakat o tarihte cenup eyaletleri donanması, hâlâ mukavemet ediyor, şehri muhasara ediyor ve bataryaları şehrin içtihihâlarını yıkmaya uğraşıyordu.

6 teşrinievvel 1863 tarihinde Little David namındaki ikinci Amerikan denizaltısı, kaptan Glassel de dahil, içinde dört tayfa bulunduğu halde konfederasyon filosu amiralının rakip olduğu New-Ironides'e hücum etmiştir. Bu harp gemisi orta büyüklükte idi, kalm bir zırh kuşağı ve ağır topları vardı. Tahtelbahirde hasmının hakkından gelebilecek bir şekilde inşa edilmişti. Sigara biei-minde istâ demirle kaplı, bacası pek alçak, güvertesi gayet dar olan ve mavi rengine boyanan David tahtelbahiri süratle seyredebiliyordu.

Bu küçük tahtelbahirde, içinde yüz libre barut bulunan bir kap bulunuyordu. Bu barut dolu kap, çakmağı bir çok silâha bağli idi. Bu kap, geminin ön tarafında, amudî vaziyette on metre uzunluğa bir dirve bağlanmıştı. David, seyrederken barut dolu kap, suyun içinde kalyor ve aşap bir takım tertibat anksız patlamasına mâni oluyordu. David,

karanlık basınca, New-Ironide harp gemisine doğru ilerlemeğe başlamış ve gecenin karanlıklarında arasında: — Kim o? sesi duyulmuştur.

Tahtelbahir süvarisi Glassel bu suale cevap vermiş ve monitör kırk yarda mesafeye sokulunca, düşman gemisinin güvertesinde bir zabıt görülmüş, fakat Glassel'in attığı bir kurşunu yere serilmişti. Glassel, tahtelbahiri durdurmuş ve torpili düşman monitörüne endakt etmiştir. Torpil, düşman monitörüne çarparak müthiş bir infilâk doğurmuştur. İnfilâkın şiddetinden Davidin batmasına ramak kalmıştır. Aynı zamanda monitör efraı, tahtelbahire şiddetli bir ateş açmışlar ve 13 isabet kaydetmişlerdir. Bunun üzerine Glassel, tayfalarına denizaltıyı batırmak ve denize atlamak emrini vermiştir. Glassel hep topu neferi Sullivan kurtarılarak esir edilmiştir. Fakat makineist, bir saat kadar yüzmiş ve sap sağlam görünen denizaltıya çıkmıştır. Pilot, hâlâ tahtelbahirde bulunuyordu. Bu iki arkadaş, Charleston'a salimen avdet etmişlerdir. Cenuplarda da bu müddet zarfında boş durmamışlardı. Aralarında yüzbaşı Hunley namında bir muhter bulunuyordu. Bu zat bir tahtelbahir inşa etmişti. Bu tahtelbahir, sigar biçiminde ve on üç metre uzunluğunda demirden küçük bir gemi idi. Geminin güvertesine konulmuş etrafı camlı iki kule, tarassud mevkîi vazifesini görüyordu. O tarihte yapılan tahtelbahirlerde komprime hava depoları, elektrik motorları ve hava tulumbarı yoktu. Tayfa ancak geminin içinde bulunan havadan istifade edebildirdi. Bu suretle cenuplular alta teşebbüse, düşmana hiç bir darbe indirmeksin 37 gemici kaybetmişlerdi. Fakat Hunley'in arkadaşları, Dixon altıncı bir mürettebat teşkil etmiş ve Husatonie aşap korvetine taarruz karar vermiştir.

17 şubat 1864 tarihinde altı tayfa ile beraber, Hunley denizaltısına binmiş, düşman korvetinin teknesine yaklaşmış, ve bir dakika sonra şiddetli bir infilâk duyulmuştur. Düşman gemisi yavaş yavaş batmıştır. Fakat infilâktan ağır yaralanan Hunley tahtelbahiri de, şikârdan daha evvel denizaltı dibi boylamıştır.

İşte tahtelbahir hasbının hakiki menseleri bunlardır. Bundan daha evvel 1203, 1372 tarihlerinde de tahtelbahir inşasına teşebbüs edilmiş ise de esash hiç bir muvaffakiyet elde edilememiştir.

İlk hakiki tahtelbahir, 30 mayıs 1899 tarihinde, azami bir ketumiyet içinde Taclon tersanesinde denize indirilmiştir. Adı Gymnote idi. Plânlarını mühendis Ramazzotti hazırlamıştı. Gymnot 20 metre uzunluğunda, 1,80 metre genişliğinde sigar biçiminde büyük bir tahtelbahir idi. Mürettebat dört kişiden ibaretti.

Gymnote, mütehasşıs tarafından bugünkü denizaltıların hakiki dedesi olarak telâkkî edilmektedir. Maamafih bu denizaltı hiç bir harbe iştirak etmemiş ve tahtelbahirlerin müessiriyetini görmek için 1914 harbini beklemek icab etmiştir.

Okul kitapları meselesi

Maarif Vekili, güçlükleri yenecek teşkilât yapıldığını söyledi

Ankara 1 (Telefonla) — Maarif Vekili B. Hasan - Âli Yücel, kitap meselesi hakkında son günlerde yapılan neşiyat münasebetile beyanatta bulunmuştur. Maarif Vekili, Ankara, İstanbul, Erzurum, Diyarbakır, Trabzon, Sivas, Samsun, Adana, Antakya, Afyon ve İzmirde bulunan yayın evlerinin kitapları dağıtmak hususunda işi çok kolaylaştırdığını söyledikten sonra ezcmile demistir ki:

«Bugün tab'ı bîtmemiş kitap yoktur. Yalnız ilk ve orta okulların gerekleri için kitaplar mantık kitabı, bir grammer komisyonunun kararlarına göre yeniden kitap yazdırma zaruretiinden diğeri de felsefe terimlerini bugün orta okul ve lise tedrisatında bulunan terimlere uygun bir hale getirmek zorundan, henüz bastırılmamıştır.»

Maarif Vekili, İstanbul gibi büyük merkezlerde okul kitaplarını yok zannettiren bir kaç sebep olduğunu bunlardan birincisinin okul kooperatiflerinin — peşin para vermek kanunî mecburiyeti karşısında — kitapları mektep açıldıktan üç dört gün sonra vermeğe başlaması, diğeri bir sebebin de talebe veya velilerin hususî kitaplarından kitap alımlarını olduğunu söylemiştir.

Kitap fiyatlarına temas eden B. Hasan - Âli Yücel demistir ki:

«Bu yıl kitap fiyatlarında, yalnız küçük nisbette bir artma ile basımın temini için Devlet, bütün imkânlar ile istifade etmiş ve mektepler evlâdına kitap pahalı gelmesin diye yüz binlerce lira fedakârlığa bulunmuştur. Eyya ve işçilik fiyatlarındaki artış göz önüne alınırsa, Devletin okul kitapları için bu nisbette yükseltmemek hususunda ne derece titiz davrandığı derhal göze çarpar.

Bütün vatandaşlarımıza şunu hatırlatmayı vazife bilirim, ki talebe olan çocuklarına her güçlükte olduğu gibi, kitap meselesinde de bir zorluğa uğradıkları zaman ilk basvuracakları insan okul idare amirleridir. Vekillik verdiği emirler ve imzaları onları bütün bu güçlükleri yenecek şekilde vasıtalandırmış bulunmaktadır.

Profesörlük imtihanı

Profesör mebuslardan inhilâl eden yerlere doçentler tayin edilecek

Ankara 1 (Telefonla) — Ankara yüksek okullarında profesörlük eden mebusların mebusluk vazifelerini profesörlüklerine tercih ettiklerini bildirmişti. Ankara yüksek okullarında açık kalan profesörlüklerde doçentlerin tayinleri yapılacaktır. Doçentlerin bir kısmı bu maksatla önümüzdeki günlerde imtihan edilecektir.

Terim kılavuzu hazırlandı

Ankara 1 (Telefonla) — Liselerde ve yüksek mekteplerde bilhassa terim meselesindeki ayrışıkları gidermek maksadile Maarif Vekâleti Takim ve Terbiye dairesi çalışmalarına devam etmektedir. Bu maksatla bir terim kılavuzu hazırlanmıştır. Haber verildiğine göre ilk, orta ve yüksek mekteplerdeki terim ayrışıklıkları kat'î olarak ortadan kaldırılacaktır.

Devlet konservatuarına yeni bir muallim tayin edildi

Ankara 1 (Telefonla) — Bayan Saadet İkesus Maarif hesabına 3 sene Almanya'da opera tahsili yaptıktan sonra memleketimize dönmüş ve Devlet Konservatuarına muallim tayin edilmiştir.

Nelson tamir ediliyor

Algeiras 1 (A.A.) — Emin bir membadan öğrenildiğine göre İngiliz Nelson drenotu tamir edilmek üzere yedekte olarak Cebelüttarığa getirilmiştir.

Hava akınları

İngiliz tayyareleri Almanya, Alman tayyareleri İngiltere üzerinde uçtular

Londra 1 (A.A.) — Dün gece İngiliz tayyarelerinin Stettin ve Hamburg hedeflerine taarruz ettikleri bildirilmektedir. Cherbun dokları da bombardıman edilmiştir.

Berlin 1 (A.A.) — Bir çok İngiliz bombardıman tayyareleri dün gece Alman körfezi ve Baltik denizi sahilindeki bazı şehirleri taarruz etmişlerdir. Atlan yangın bombalarıyla infilâklı bombalardan bazı evler hasara uğramış ve sivil ahali den bir çok kimseler ölmüş ve yaralanmıştır. Berline taarruza teşebbüs eden münferit tayyareler tayyare dâfi bataryalarının ateşi ile düşürülmüştür. Bir tayyare düşürülmüştür.

Londra 1 (A.A.) — Dün gece İngiliz tayyareleri tarafından Stettin üzerine yapılan akın şimdiye kadar bu mühim hedefe yapılan taarruzların en şiddetlisi olmuştur. Son sisitem İngiliz tayyarelerinin bir kısmı ile yapılan bu akın tam bir muvaffakiyetle neticelenmiştir. Almanyanın Rusyaya taarruzundanberi İngiltere taarruzlarını bilhassa Stettin üzerine de taksif etmektedir.

İngilterenin gittikçe fazla miktarda gönderdiği tayyareler Rusyaya gelmektedir. Bu itibarla Almanyanın mütemadiyen şarktan ve garptan hava taarruzlarına uğrayacaktır.

İngiltereye taarruz

Berlin 1 (A.A.) — Kuvvelli Alman teşekkülleri dün gece İngilterenin şark sahilinde mühim bir İngiliz işe limanına taarruz etmişlerdir. Memnuniyete şayan rüyet şarhlarını istifade edilerek yapılan bu akın esnasında filolar müteavil dalgalatılmalında taarruz etmişlerdir. Bir çok yangınlar ve şiddetli infilâklar müşahade edilmiştir. İskoçyada da iki şehir bombardıman edilmiştir.

Londra 1 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği: Dün gece düşman tayyareleri İngiltere üzerinde büyük bir faaliyet göstermemişlerdir. Bununla beraber İngilterenin şimali şarkisinde kâin bir sahil mmtakasına oldukça şiddetli bir taarruz yapılmıştır. Hasarat pek büyüktür. Bir miktar yaralı ve bir kaç ölü vardır. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Rodosa hava akını

Kahire 1 (A.A.) — 28-29 Eylül gecesi Rodos limanındaki tesisat ve fabrikalar tayyarelerimizden hücumuna maruz kalmıştır. Taarruz esnasında fevkalâde büyük bir infilâk vuku etmiştir. Bu sahil mmtakasına bir hükümet dairesi tamamile tahrip edilmiştir. İngiliz avcı tayyareleri büyük bir faaliyet göstermişler ve hava muharebeleri esnasında bir çok düşman tayyarelerini ciddi hasara uğratmışlardır.

Bardia limanı bombalandı

Londra 1 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri, Trablusta Bardia limanı ve tayyare meydanını şiddetli surette bombardıman etmiş ve benziş tepolarını yakmıştır.

Prağda yeni idamlar

59 kişinin idam edildiği bildiriliyor

Londra 1 (A.A.) — Prag'da alman haberlere göre, bugün yeni idamlar yapılmıştır. Prag ve Brno divanı harplerinin kararile 59 kişi idam edilmiştir. İdam olunanlardan yalnız 10 kişinin ismi nesredilmiştir.

Ne demeli?

Bugünkü sanata dair uzun bir tahmin makalesi yazan bir sanat muharriri yazının bir yerinde: «Yoksa o aczin mahsulü olmadı» gibi müşkülden de bir firar deşildir.» diyor.

Herkesin türküye yeni ve öz kelimeler katmağa çalıştığı şu sırada «müşkülden de bir firar» dememeli;

«Zordan kaçmak» demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Memleketimizde
satılan propaganda
mecmuaları

Köprüde, vapurlarda gazete satılan, her şeyden önce ve en fazla bir iki yabancı mecmuanın adını duyuyorlar. Bunların yerli mecmualardan fazla satıldığı aşikardır. Fazla rağbet görmeleri de boşuna değildir. Her halde bir ihtiyaca cevap veriyorlar. İyi basılmıştır, güzel harp resimleri var, içinde, okuyanı alâkadar edecek basit malûmat ve yazılar bulunuyor.

İngilizce, almanca, fransızcaları olan bu mecmualar çok açık propaganda neşriyatıdır. Zararlı değil, her millet kendi reklâmını yapıyor. Halka bedava dağıtılması icabeden bu mecmualar, propaganda kokusu olmaması diye, para ile satılıyor, fakat ucuz. Rağbetin bir sebebi de bu olsa gerek.

Bu satışa bakarak kendi mecmualarımızı düşündük. Çıkan, batan mecmualardan hangisi bu derece muvaffak oldu? Hiç biri. Bunun sebebi, yabancı neşriyatı harıl harıl satılan amillerin tam tersidir: Fena baskı, resimsizlik yahut aktüalite olmıyan tatlı, taklit ve eski resimler. Yavan, emeksiz yazılar, yahut muğlak, faydasız tercümeler. Sonra da pahalılık.

Bu memleket, bütün teknik vasıtaları, irfanı ve elde mevcut unsurları, yabancıların propaganda için memleketi soktukları bu basit ve gelişigüzel halk mecmualarına rekabet edecek bir şey çıkaramaz mı?

Hükümetin muhtelif şubeleri, aynı maksatla bir çok neşriyat yapıyorlar. Hepsi masraflıdır, en iyi kâğıda basılmıştır. Her tarafı gönderi, fakat içini açıp bir okuyanı olduğunda şüphemiz var. Bunlar niçin ve kimin içindir?

Bütün bu emekler ve masraflardan bir kısmı bir araya toplansa, acaba bu memleketi de herkesin, bilhassa halk kütlesinin okuyacağı, bevesle, merakla, alâka ile ele alacak bir mecmua çıkamaz mı? Hiç propaganda muhtaç olmıyan, olgun milletler bu zahmeti lüzumlu ve faydalı buluyorlar da bizim kendi kendimizi tenhire ihtiyacımız yok mu?

Biz, vardır sanıyoruz, ve bunun mümkün olduğuna inanıyoruz. Hiç uzağa gitmeden, yenilik yaratmaya, icada çalışmadan yapılanı aynı yapmak kâfi. Bileni ve idare edebileni arayıp bulmak şartıdır.

Akşamcı

KÜÇÜK HABERLER

★ Mmtaka Ticaret müdürlüğü, sahipleri tarafından çekilmeyerek günrüklerde birleşmiş olan ithalat eşyasından bir kısmının tesbitini dün akşam bitirmiştir. Bunlar bugün ve yarın ilân edilecek, aynı zamanda mal sahiplerine tebligat yapılacaktır. Tebligat tarihinden itibaren bir hafta zarfında malını çekimyenlerin eşyası alâkadar makamlarca piyasaya arz edilecektir.

★ Beyoğlunda açılacak Flat mürakabe bürosu için Beyoğlu kaymakamlığında bir oda hazırlanmıştır. Büro bu ayın onundan itibaren faaliyete geçecektir.

★ Dün saat 11 de Galatada Azapkapıda Yolcuzaade sokağında B. Yervant Çizmeciyan'a ait küçük fabrikasının yangın çıkmıştır. Bir miktar kauçuk yanmış, ateş fabrikayı sarmadan itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Harbiyede Sipahioğlu mutfakında yangın çıkmış, mutfakın çatısı ve bağdadileri yanmıştır.

★ Kırkır adında bir çocuk Babıâli civarında mücellid Todorinin dükkânından çıktığı bir makineyi dün sarkarken yakalamış, sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgu neticesinde tevkif edilmiştir.

İhtikârla
mücadeleDün yapılan kontrollarda
30 zabıt tutuldu

İhtikârla esaslı şekilde mücadele için muhtelif semtlerde bilhassa peynir, et, odun ve kömür gibi halkın en çok muhtaç olduğu maddeler üzerinde sık sık ve âni kontroller yapılmış, kararlaştırılmıştır. Bu yeni usul mücadele şeklinin tatbikine dünden itibaren başlanmıştır. Flat mürakabe teşkilâtı, Belediye ve zabıta memurlarından 50 kişi, muhtelif gruplar halinde dün Beyoğlu, Üsküdar, Fatih Eminönü kazalarında âni kontroller yapmışlardır.

Dün yalnız et ve peynir fiatları ve satışları tedkik edilmiş, otuz küsur cürmü meşhud yapılmıştır. Haklarında zabıt tutulanların ekserisi kasaplar. Kontrollara her gün devam edilecektir.

Bundan başka mürakabe memurları bir kumaz cürmü meşhudu yapmışlar, ilk kişiyi Adliyyeye vermişlerdir.

İhtikâr suçlarının daha seri bir surette tecziye edilmelerinin temini için yeni bir karar verilmiştir. Bu karara göre, Flat mürakabe ve zabıta tarafından tesbit edilecek ihtikâr vakalarının zabıtları komisyonla verilmeden doğrudan doğruya müddetumumiliğe tevdi edilecek, bu suretle muamelâtta sürat temin edilecektir. Mürakabe komisyonu münhasıran fiat tesbit ve kontrolle meşgul olacaktır.

★ Tanaş adında bir dükkancı, taneş yüz paraya satılması icab eden aspirini beş kuruşa satarken cürmü meşhud halinde yakalanmıştır. Tanaş müddetumumiliğe teslim edilmiş, ihtikâr cürmünden dolayı adli takibata başlanmıştır.

Belediyede bir toplantı

İhtikârla yapılacak mücadelelerde Belediye ve Mürakabe teşkilâtı memurlarının birlikte hareket etmeleri kararlaştırılmıştır. Bu kararın tatbikâtına bu sabahdan itibaren başlanacaktır.

Bir elden idare edilecek mücadele için teşkilâtlandırılması için dün Belediyede bir toplantı yapılmıştır. Mücadele içinde, mürakabe memurları bilhassa kaza kaymakamları ile müşterek hareket edeceklidir.

Odun narhi

Yeni narhin tatbikine
bugün başlanıyor

50 kuruş ucuzlatılmış olan yeni odun narhının tatbikine bugünden itibaren başlanacaktır. 50 kuruş daha pahalı olan eski narh yaz içinde tesbit edilmiştir. O zamanlar şimdiye kadar 200.000 çeki odun satıldığı tahmin ediliyor. Bu hesaba göre, İstanbul halkının aradığı fiat farkından zarar 100.000 lirayı bulmuş oluyor. Bu zarardan kimsenin mesul olup olmadığı ayrıca tedkik edilecektir.

Dahiliye Vekili
Ankara'ya döndü

Birkaç gündünderi şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili B. Faik Östrak dün öğleden sonra Belediyeye gelerek Valli ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar'a şehri ve Vekâleti alâkadar eden muhtelif meseleleri hakkında temaslari yapmıştır. Vekil, dün akşam Ankara'ya avdet etmiştir.

Kelebek yakalamak
isterken pencereden
düşerek yaralandı

Darıüşafaka civarında Hüseyinağa sokağında oturan Zeynep adında 16 yaşında bir kız dün evin dördüncü katındaki odada kelebek yakalamak isterken pencereden sokağa düşerek yaralanmıştır. Zeynep hastaneye kaldırılmıştır.

Yeni kıyafetleri münasebetile...

Artık bekçilik para
ile alınıp satılmıyor

"Her bekçiyi sopasının sesinden tanır, kim olduğunu söylerdim,"

Sırtlarında yeni kahve rengi elbiseleri, yakalarında bronzdan parlak numaraları, kollarında bir daire ortasında «B» işareti ile bekçilerimiz yeni üniformaları içinde şanlı, şöretli dolaşıyorlar.

Nerede eski başı bozuk bekçi tipi, nerede şimdiki aslı bekçi!.. Bu iki insanı yanyana getirsekler bilmeyenler için onların aynı mesleğe mensup olduklarına inanmak pek müşküllüştür.

Üzerlerinde içi pöstekilli gocuklar, ellerinde kalın ve tutulmaktan cıllanmış koca sopalarla eski bekçiler hakikaten pek şayanı dikkat simalardı. Çocukluğumda yatağımın içinden «Drank! Drank!..» diye onların sopalarının sesini bir ninnî gibi dinleyerek uyuduğum sayısız geceler vardır.

O zamanlar bu sopa vurmanın ne işe yaradığını kendi kendime sorar ve gene cevabını şöyle bulurdum: Belki de hırsızları kaçırmak için gürültü yapıyor...

Hakikaten eski bekçi sopaları hırsız için âdetâ «Gelliyorun... Ya kaç, ya bir yere saklan da seni görmeyeyim!..» tarzında bir işaret gibi idi. Sopa gürültüsü mesleğinde en lâkayt, en ihmalkâr hırsız bile ikaz etmek için birebirdir!.. Bazı gecelerde onun korkunç korkunç bağrışını dinlerdik:

— Yangun vaaaaa!..
Bu cümleden sonra bütün evlerdeki kulaklar bekçinin sesini istemek için sanki ayanlanmış gibi tetikte durur. Çünkü «yangun var!..» cümlesinden sonra bekçi felâketin nerede olduğunu adresle söyleyecektir. Fakat ekseri bekçilerin bu bağrışlarından yangının nerede olduğu pek anlaşılmazdı.

Hattâ gayet iyi hatırlarım. Bir gece bizim bekçi aynen şöyle bağırmişti:

«— Sulu manda Şazlam sokağında!..»

Evvelâ bütün ev halkı belki yanlış anlamış diye birbirimizle sorduk. Lâkin herkes bekçinin bağrışını yukarıda yazdığım şekilde duymuştuk. Tuhaflı şey!.. Sulu Manda?... Şazlam? İstanbulda böyle bir yer var mıydı? Hele şu «Sulu manda» sözünü pek garipti. İstanbul semtleri arasında mandanın sulusu veya kuruşu ile anılan bir yer hiç işitmemişti.

Nihayet uzun bir tetkikten sonra iş anlaşıldı. Yangın «Süleymaniyede Şeyhislâm sokağında» idi.

Bunun için avaz avaz bağırmasınlar, rağmen meraklıları, evlerinin önünden geçerken pencerelerini açarlar ve bekçiyi:

— Bekçi baba... Yangın nerede?... diye sorarlardı.

Lâkin ne garip, ne korkunç âdet!.. Gece yarısı «yangın var» feryadı ile uyandırılmak!..

Mamafih bekçi, çocukların en sevdiği tiplerden biri idi. Hattâ bekçi bizi birçok çocuk arasında bir nevi Noel baba kadar sevilmeli bir tip addolunurdu. Vakti ki onun sırtında oyuncak dolu bir torba yoktu. Fakat Ramazan'ın ilk akşamı: «Baklava tepsi boş geldi!..» nakaratı ile kendisinin ve davulunun arkasına takılmak doyulmaz zevklerden idi. Kafiye halinde peşine düşerdi ve yolda yalvarırdık:

— Ne olur? Kuzum bekçi babacığım, davula bir kerecik olsun ben vuraşım!..

Bekçiler de çocuklarla şakalaşmasını, onlara takaza etmesini pek severlerdi.

Gündüz bekçi tamamille başka bir hüviyet içinde dolardı. Yaz mevsiminde sırtından gocuğunu atar, elinde sopasını bırakır, onun yerine omuzuna bir sırık alır, iki tarafında iki teneke sakalık ederdi. Evlerden

Sırtında gocuk ve elinde sopa
ile eski bekçi

kendisine yüksek sesle siparişler verirdi:

— Bekçi baba... İki dönüm su bize...

Yeni bekçiler meslekleri
hakkında neler
anlatıyorlar?

Dün şehrin en zengin yerlerinden birinin yepyeni üniformalı, gıcır gıcır manevra kayışlı bekçileri ile konuşurken hep bunları hatırladım. Eski bekçilerin ya sakallı, ya kocaman kocaman bıyıklı olmalarına rağmen şimdi karşındaki bekçiler arasında matrus bir genç adam vardı. Okumuş yazmış, açık göz bir çocuktu. Tatil günlerinde sinemaya gittiğini ve gazete okuduğunu söylüyordu. Arkadaşlarından biri ona:

— Sen sinemadan anlıyorsun ha... diye sorunca, gülümsüyerek cevap verdi:

— Tabii anlarım... Bekçinin canı yok mu?..

Genç bekçi Mae West'den bahsediyordu. Bana hayatını şöyle anlattı:

— Eskiden bekçilerin başları boğmuş. Hattâ mesul oldukları mahalleri semtlerin hududlarını bile tamamiyle bilmezlermiş. Halbuki şimdi bütün bekçiler teşkilâta bağlanmıştır. Hepimizin karakollarımız var... Sonra evvelce bekçiler pestemaliye ile alınırlardı, bir adam bekçiliğini kendi memleketine, hismuna, akrabasına devrederlerdi. Hele zengin semtlerin bekçilikleri son zamanlarda pek çok paraya alınıp satılırdı... 2000 lira eden bekçilikler vardı. Âdetâ bekçilik bir gedikti.

Halbuki şimdi vaziyet öyle değildir. Her isteyen mahalle bekçisi olabilir. Bunun için kaymakamlığa bir istida vermek kâfidir. Tabii aranan şartlara uygunsanız bekçi olabilirsiniz. Bunun için eskiden İstanbul bekçilerinin çoğu ya Kemahlı veya Refahlıydı. Şimdi her yerden bekçi bulabilirsiniz.

— Sizin yirmi dört saatiniz nasıl geçer?

— Altı saat gündüz, altı saat gece nöbetimiz vardır. Haftada bir gün de tatil yaparız. Hepimizde birer cüzdan bulunur. Nöbete girenler bunları karakolda imzalatırız. Sonra dolaşmağa başlarız.

(Devami sahife 7 sütun 5 de)

Nakil
vasıtalarıMekteplerin açılması
üzerine kalabalık arttı

Şehrimizde bulunan bütün okullar faaliyete geçtikten sonra nakil vasıtalarının esasen mevcut bulunan kalabalık bir misli artmıştır. Bu izdim sabah ve akşamları, mekteplerin bağlanış ve tatil saatlerinde çok fazla oluyor. Bu vaziyet karşısında Şirketî Hayriye, D. D. Yolları ve Tramvay idareleri yeni tedbirler alacaklardır. Mekteplerin derse başlaştığı ve tatil saatlerinde hatlara fazla vasait tahsis edilecektir.

Taksi durakları

Şehrimiz taksi duraklarından bazılarının vaziyetlerinin seyrüsefer noktasından mahzurlu olduğu görülmüştür. Emniyet müdürü B. Kâmrân dün bütün taksi duraklarının vaziyetlerini bu noktadan tedkik etmiştir. Bazı durakların yerlerinin değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan bazı taksi şoförlerinin gece saat yirmi ikiden sonra müşterilerden gece zammı aldıkları görülmüştür. Halbuki gece zamlarının saat 24 ile 5 arasında alınması lâzım gelmektedir. Bu suretle suçları tesbit edilen şoförler cezalandırılacaklardır.

Tasarruf bonoları

Yeni bonolara fazla
rağbet var

Yeni bir kanunla satışa çıkarılmış olan 25 milyon liralık tasarruf bonosunun mühim bir kısmı satılmıştır. İstanbul halkının bu bonolara karşı gösterdiği rağbet artmıştır. Birkaç gün zarfında yalnız İstanbulda 1,5 - 2 milyon liralık bono satılmıştır.

Karilerimizin
mektuplarıYakılmıyan elektrik
parası verilir mi?

Geçen sene İstanbul mebusları Halkevlerinde halkımızın dileklerini dinledikleri sırada bir vatandaşın elektrik saatleri için münasabı alman saat parasının kaldırılması hakkında bir dileğini okumuştum. Bu defa elektrik sayıcısının bıraktığı ihbar varakası üç kilovat gösterdiği halde bir hafta sonra gelen tahsilatın (236) kuruş talebinin havalı olan diğer bir varakayı alarak elektrik işletme müdüriyetine müracaat ile aradaki farkın sebebini sordum. Asgarî elli kilovat mukavele edilmiş olduğundan istihlak edilmeyen farkın yarısının tahsil edileceğini söylediler, zarurî bu parayı verdim. Fakat sözü geçen vatandaşın fazla gördüğü saat parasından başka hükümetin her hususta benzin ve gaz ve sairaden tasarruf tavsiye ettiği bir sırada yakılmıyan elektrik için böyle münasabı tahsilâtın önüne geçilmesi lâzımdır.

Bir Mütakaat

Mektep kitapları
bulunamıyor

Ortaokullarla iliselerin tarih, okuma, matematik, sosyoloji ve biyoloji kitapları yoktur. Kitapçılara müracaat edildiği zaman «yoktur» cevabı karşılıyoruz. Bu kitapların henüz basılmadığını iddia ediyorlar. Dersler başladığı zamanda talebinin kitaplar kalmaması caiz midir? Çocuklara bir an evvel kitap temin edilmesi için nazari dikkati çekmenizi rica ederim.

Bir çocuk babası

Bir çırpıda

Müsevid
ve mübeyyiz

Arkadaşın vilâyet gazetelerinden birinde çıkan bir ilân bana gösterdi. Okudum. Bir kâtip aranıyordu. Alınacak adamın kâtipat işlerinden mada daktilo bilmesi de şart koşulmaktı.

Yani müstakbel memur yazacağı tezkerayı, raporu veya her ne ise onu kaleme alacak, sonra da daktiloya çekip icap eden yere gönderecekti.

Arkadaşım gülerek:

— Yani, dedi, öyle bir zat ki hem «müsevid» olacak, hem de mübeyyiz!..

Gülmedim. Belki zamane gençleri bu «müsevid» ve «mübeyyiz» tabirlerini pek garip bulacaklardır. Fakat evvelce bunlar bütün devlet dairelerinde göze çarpan iki mühim unsurdur.

O zamanlar bir daireye girdiniz mi? Bir tarafta müsevidlerin oturduğunu, öteki tarafta mübeyyizlerin bulunduğunu gördünüz. Müsevidler dairenin beyin, baş vazifesini görür, yazılacak evrakı müsevedde şeklinde kaleme alırlardı. Mübeyyizler de bir nevi «el» vazifesini ifa ederlerdi. Gelen müseveddeleri temizce çekerlerdi.

Küçükükümde bir kere amcamla böyle mübeyyizlerle dolu bir daireye gittiğimi hatırlıyorum. Onların masalarını üstü işlerine lâzım olan bütün yazı âlet edevatı ile dolu idi. Bir çok kamış kalemler «makta» lar, rıhdanlık.

Bunlardan biri müthiş bir iş yapıyor gibiydi sonsuz bir ciddiyet ve dalgınlık içinde cıvrıdata cıvrıdata yazısını yazıyordu. Önünde durduk. Adam yüzümüze bile bakmadı. Yazı yazarken «ye» ve «vav» harfleriyle beraber âdetâ yerinde kıvrılıyordu. Ve bu esnada da — hâlâ gözümün önündedir — dilini ağzından çıkarmış ve dişlerle ısırıyordu. Oturduğu yerde eğrilip büğürerek yazı yazarken o dil mütemadiyen dışarıda duruyordu. Nihayet bir yere yanlış yaptı, yahut yazısını beğenmedi sanırım. Öndeki kâğıdı kıvrıdı. En son cümleyi bağladı yalamağa... O zamanlar «mürekkap yalaması» tabiri başının içinde dehlizli yer etmişti. Mürekkap yalamak, medenî insanlara, mütefekkirlere hâs bir şeydi. Bunun için karışmadık bu «mütefekkirane hareket!» e hayretler takdirler içinde bakıyordum.

Mübeyyiz efendi yalar bre yalar. O yaladıkça sanki ilmi ziyadeleşmiş gibi gözüme gırıyordu. Bir arabak kalemini beğenmedi. Başka bir kalem açtı. «Çıt!» diye ucunu kesti. Bütün bunlar 14, 15 satırlık yazı içindi...

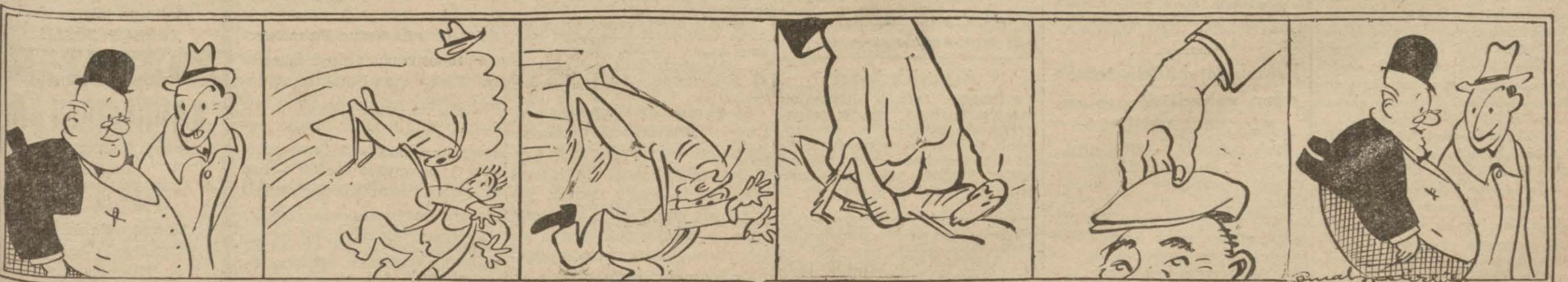
Şimdi daktilo makinesile müsevidlikle mübeyyizlik bir şahısta birleştiriliyor demek!..

Hikmet Feridun Es

İstanbul adliyesinden
terfie hak kazanırlar

Ankara 1 (Telefonla) — Adliye Vekâleti, terfilerine halen kazal ve inzibati bir mâni olmıyan hâkim ve müddeiumumileri gösteren bir liste hazırlamıştır. Bu listede İstanbul Ağır Ceza reisi Haspi Gürpınar, İstanbul Asliye Ceza hâkimi Celâeddin Toksoy, İstanbul Asliye Hukuk hâkimi, Osman Yeten, İstanbul Sulh hâkimlerinden Münip Bakrakar, Nureddin Siner, Ferhad Refik Dökeke, Zeki Barlas, Cevad Özkan, Ratib Selici, İstanbul hâkim muavinlerinden Meliha Barlas, Muazzez Savaşkan, Saadet Ulusoy, Şahabeddin Arıç, Sadeddin Gökay, İstanbul müddeiumumî muavinlerinden Atilla Yurdakul, Refik Bulbul, Hikmet Gündüz, Bedia Söylemez, Şinasi Beken, Hilmi Davazgöl, Şekip Muslu, Suat Özdoğanın isimleri vardır.

Bay Amcaya göre...

— İhtikâr, akla gelmedik hile şekilleri bulmakta pek mahirdir bay Amca, amma ne yapsa boş...

... Bir atlar çekirge...

... İki atlar çekirge...

... Üçüncüsünde yakalanır çekirgel..

... Fakat paltoluk kumaşlardan kasket yapıp kumaş fiatını bir kaç misli artırmaya pes doğrusu!..

... Bu ne buluştur bay Amca?... B. A. — Külah giydirmenin ağırlıklı bayım!..

Tiyatroya dair konuşmalar

Osmanlı Dram kumpanyası

Tanzimatın arkada bıraktığı miras — Abdülâzizi çileden çıkaranların Abdülhamide söyledikleri — Ekalliyetler dünyayı incelerken burunlarından ötesini göremiyenler — Fransa bir yandan Tunus ile Fas'ı alırken — İngiltere ve Almanyanın yetiştirdiği tiyatro müellifleri — Türkiye'de Fransız propagandası — Bu propagandanın biçilmiş kaftanı Minakyan — Osmanlı dram kumpanyası şöhretini tulûatın herzelerine borçludur

SELÂMÎ İZZET SEDES

1885 senesindeyiz.

Tanzimat Hayriye arkasında «beş milyar iki yüz doksan yedi milyon altı yüz yetmiş altı bin beş yüz» altın frank borç ile koyu bir istibdat bırakarak tarihe karışmıştır; 2. İnci Abdülhamit tahta çıkarak dokuz senelik, Abdülâzizi çileden çıkararak mevkî sahibi olanlardan örnek alanlar padişahın etrafını sarmışlardır. Tıpkı Abdülâzize yapıldığı gibi, Abdülhamidin de huzuruna girerken üç kere secdeye varıp ayak baş parmağının ucuna bakarak el pençe divan durulmakta, Abdülhamide de, Abdülâzize dendiği gibi: «Siz bir padişahı müstebidsiniz, her emir ve fermanınızı icraya mukteditirsiniz» denilmekte, onun da öteki gibi etrafı dizginsiz atılarak keyfine buyruk hüküm sürmesi kolaylaştırılmaktadır. [1]

Hükûmete senede dört yüz bin lira verip bütün inhisarını reji usulüyle işleten Zografos, istikraz mukavelesi imzalandığı anda padişaha bir milyon lira takdim edileceğine dair senet veren Zarifi, Mısır Hidivinin mabeyni hümayuna «envarı tuhafı» ve bihesap nukudu emvalin» takdim eden Abraham, sarayın başı sıklıkla diye Avrupa'dan borç para bulan Köceoğlu Agob gibileri padişahın kaidelerine inansızlığına rağmen bir taraftan kasalarını doldurup bir taraftan da dünyayı incelerlerken Türkler koyu bir istibdatın terici ve teşvik ettiği koyu bir taassubun pençesinde dünyada olup bitenlerden habersiz, kendi dar sınırları içinde, burunlarından ötesini görmeğe muktedir olamıyarak yaşamaktadırlar. Abdülâziz devrinde: «İslamlar hristiyanların hakaretlerine, eza ve cefalarına maruz kalmışlardır» diye isyan eden sofitlar nihayet Lord Beaconsfield ve Bismarck'ın Balkanlar siyaseti sayesinde hak kazanmışlar, Bulgaristan, Sırbistan, Karadağ, Romanya müstakil birer devlet olmuşlardır. İngiltere Kıbrıs'ı işgal etmiş, Fransa Tunusu, Fası almıştır. Akdenize inemiyen Rusya Basra körfezine yayılmakta, Almanya Şark Afrikası ile Kamerunu ele geçirmekte, İtalya Habesistanı'na sahip olmak için çırpınmaktadır.

Kendilerine sömürge temin etmeğe uğraşan büyük devletler arasında fikir propagandası yapan yalnız Fransa vardır. Thomas Kyd, Marlowe, Robert Green'den sonra Shakespeare, Chapman, Ben Janson, John Marston'ları, onlardan sonra Aaron Hill, Moore, Hoadley, Murphy, Goldsmith, Fielding, Foot, Young, Home, Kelly, Cumberland, R. B. Sheridan'ları yetiştirmiş olan İngiltere, Lessing'den, Schiller'den sonra Z. Werner, Grubbe, H. Kleist, Grillparzer, Otto Ludwig, F. Raimund, Hebbel'leri yetiştirmiş olan Almanya, Fransa gibi dimağlara nüfuz etmesini henüz bilmiyorlardı.

Tunus ile Fasa bilâvasıta giren Fransa Osmanlı imparatorluğunun merkezine bilâvasıta, tiyatro vassatı ile de girdi. Ortada el ile tutulacak bir tek kişi vardı: Minakyan. Minakyan o devirdeki Fransanın propagandasını yapabilecek yegâne adamdı. Fransızca biliyordu, Türkçe öğrenmişti. Tulûatçıları da, 28 ağustos tarihli yazımızda anlattığımız gibi, ermeni hegemonyasını yıkmak ve Türk tiyatrosunu sözün tam mânâsıyla kurmak azmiyle aktifleri yolun başında durmuşlar, oldukları yerde saymışlar, onların aktifleri yoldan başkaları yürümüşü [2]. Bu sıralarda da, Osmanlı imparatorluğuna Osmanlı bankası, Düyunuumumiye, «Müsterekülmenfaa» bütün rejisi binaları hâkimdi. Bunların idare meclislerinde de hâkim olanlar ermenilerdi; Kanunî Süleyman'danberi Fransızca okuyan ermeniler.

Minakyan efendi idaresindeki «Osmanlı dram kumpanyası» bu devirde kuruldu.

«Vatan veya Silistre» diye vatan mefhumunu bir şehrin sınırlarına sığdırmakla beraber vatan duygularını uyandıran piyeslerin, «Besâ yahut Ahda vefa» diye Arnavutça and içmelerin, Çerkeslerin kahramanlıklarını meydana koyup müstakil Bulgaristanı kuşkulandıracak «Özdenler» faciasının sahneye konmasına artık imkân yoktu.

Ahmet Fehim — Minakyan — Kınar

Minakyan efendi Fransaya, Fransa Minakyan efendiye sarıldı. O devirlerde Parisin değerli sahnelerinde neler temsil ediliyordu? Parodi'nin «Mağlûp Roma», Emile Augier'in «Les Fourchambault», «Mme Caverlet», George Sand'ın «Le Marquis de Villemer», Hugo'nun «Hernani», Paul Déroulède'nin «L'Hetman», Dumas oğlunun «Fils naturel», Ponsard'ın «Charlotte Corday», Zola'nın «Thérèse Raquin» eserleri...

Bu eserlerden bir çoğunu muhakak ki Minakyan efendi anlamaktan âcizdi, tercüme etmesine imkân yoktu, bir çoğu da suya sabuna dokunacak eserlerdi. Zararsızlarını ve anıyabildiklerini, ele aldı. (Thérèse Raquin = Terez Raken) ile bir tecrübe yaptı, olmadı, Hugo'nun Sefillerine baş vurdu: Bu da olmadı. Esasen bunlar Fransada da o devirlerde tutmamış, romandan çevrilen bu eserler sahnede sınıtılmışlardı.

1870 harbinden kurtulan Fransa'nın iç siyaseti o zaman nasîf halkı avutmak istemekse, dış propagandasında da aynı gayreti güdüyordu. Minakyan efendinin «Osmanlı dram kumpanyası» na da sanat kıymetleri sıfır olan eserleri sundular. Halk zahmetisizce anlayıp okusun ve: «Aşkolsun Fransayla» diye bilsin diye; Minakyan efendi ile arkadaşları da sahneye koydukları eserlerin nihayet birer parmak aşağısında insanlardı, seyircileri ise tulûat maskaralıklarından, hattâ Abdi efendi tuhafliğinden bıkımsa, usanmış kimselerdi.

Minakyan efendi idaresindeki «Osmanlı dram kumpanyası» 1885 den 1900 yılına kadar Parisin melodram tiyatrolarının repertuarını — o tiyatroları görmemiş olanlara — hayran hayran seyrettirdi, o tiyatroları görmüş olanlara ise kendinden tek cümle ile — lehde ve aleyhde — bir tek kelime ile bahsettiremedi.

Bir yandan Abdülhamit istibdatı, bir yandan taassub, bir yandan bilgisizlik, bir yandan biliz iddiası, bir yandan Agniya tegallübü, bir yandan da meddah, Karagöz, Orta oyunu, tulûat rezaleti tam on

beş sene ramazanlarda Şehzadebaşında, yazın Kadıköyünde Zambaoğlu bahçesinde perde açan «Osmanlı dram kumpanyası»nın hürmetle anılması vesile oldu.

«Fazilet mağlûp olur mu?» «Balmumcular», «Kızıl köprü cinayeti», «Serseri yahudi», «Monte - Kristo», «Fan Fan Klodine», «Ekmekçi kârı» gibi pestenkerani eserlerle kendine bir nevi mevki yapmış olan «Osmanlı dram kumpanyası» nı tiyatro adına gene de selâmlamamız gerektir. Osmanlı imparatorluğunun inkırazı yüz tuttuğu o devirlerde bundan iyisi yapılamazdı.

Gedikpaşa tiyatrosuna nazaran «Osmanlı dram kumpanyası» çok aşağıdır, bu kumpanyanın şöhretini dillere destan ettirenler de biraz evvel söylediğim gibi tulûatçılardır. İstanbul tiyatrolarından bahseden Halid Ziya Uşaklıgil temasa sanatını kavuklu meydana sürükleyenlerden şikâyet ettikten sonra diyor ki: «Bana yegâne tesiyet veren Minakyan takımı oldu. Burası da bir salâstı. Bu takım da Gedikpaşa takımının bende kalan yüksek hâtrası yanında bir döküntü kabilinden. Fakat bunlara rağmen bir tiyatro idi... Burada «Fazilet mağlûp olur mu?», «Vazife aşka galebe eder mi?», «La Dame aux Camelias», «İki ahbab çavuşlar» kabilinden piyesler görüldükten İzmire mevsim mevsim gelen fransız sanatkarlarının bıraktıkları tehâşüslerden pek uzak kalmakla beraber, Zuhuri kolu bozuntularından duyulan ezaya karşısı da bir medarı tesfiye bulmuş oluyordum. [3]» Tulûatın kaş yapayım derken göz çıkardığı üstadın bu yazısından da meydana çıkıyor; fakat Halid Ziya'nın tulûatçılarıdan şikâyet ettiği kadar Minakyan'dan da şikâyet edenler vardır. Bu şikâyetlerden de başka bir yazımızda bahsedeceğiz.

Selâmi İzzet Sedes

[1] Bak: Ahmet Rasim - İstibdat-tan Hâkimiyeti Millîye.

[2] Bu bahse dair çıkan yazılar: 7, 11, 14, 19, 22, 24, 26, 31 temmuz; 7, 14, 21, 28 ağustos; 4, 11, 18, 25 eylül tarihli sayılarımızdır.

[3] Halit Ziya Uşaklıgil: Kırk Yıl.

Eminönü Halkeviden:

1 — Evimize İngilizce kurslarına 13/10/941 tarihinde aşağıdaki saatlerde başlanacaktır. Kaydolmak isteyenlerin iki fotoğrafla idareye müracaatları.

Bilenler: 4,30 dan 5,30

Az bilenler: 5,30 dan 6,30

Bilmeyenler: 6,30 dan 7,30

2 — Evimiz Ar şubesi kız ve erkek talebe için zeybek ve milli rakıslarla kitar ve mandolin kursları da açmıştır. Çalışmak isteyenlerin bir fotoğrafla Evimize müracaatları.

Askerlik işleri

★ Üsküdar Askerlik Şubesinde: Kuleli askeri lisesi riyaziye öğretmenliğinden istifa ederek İstanbul'a gelmiş olduğunu dilekçesinde bildiren ve ikametgâhı belli olmayan emekli jandarma binbaşı Osman Dorkbin derhal şubeye müracaat etmesin.

Tepebaşı Dram Kısım

Bu gece saat 20,30 da

HAMLET

5 perde

İstiklal caddesi komedi

kısım bu gece 8,20,30 da

KIBARLIK BUDALASI

5 perde

İngiltere Başvekilinin son nutku

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ve bunlara karşı tedbirler almak için «her gün, şafaktan gece yarısından sonraya kadar» çalıştığını ilâve ediyor.

Görülüyor ki M. Churchill bütün ihtimalleri hesaphıyor, ve şimdiden, şark cephesinden dönecek Alman ordularının ne tarafta tevecçüh edeceğini düşüncüyor. Bu ihtimaller arasında, Almanların Rus cephesinde mağlûbiyeti ihtimali, hiç değilse bile «ezayata tahammül edememek» gibi pek hafif bir yer tutuyor. O derecede ki Almanların garba dönerrek İngiltereyi istiyâyı teşebbüs etmeleri, ciddi bir ihtimal olarak İngiliz Başvekilî tarafından derpiş olunuyor. Bu endişe, pek tabii olarak, müstakbel harp plânlarını ifşa etmek istemediği için, birinci suale açıkça cevap vermiyen İngiliz Başvekilinin gene bilvasıta bir cevabını teşkil ediyor. Almanların, Avrupa kıtasında malik oldukları geniş vasıtaları anlatmak, İngilterenin bir ihraç hareketine girişecek kuvvete henüz varmadığını söylemektir. Esasen, nutukta, bu vaziyeti, daha açıkça anlatan kısımlara rastlıyacağız.

Rusyaya yardım bahsinde M. Churchill çok ısrarla konuşuyor.

İngiliz ve Amerika delegelerinin Moskovaya giderek «İngiltere ile Amerikanın, her ay Sovyetlere ne verebileceklerini tam ve açık surette» bildireceklerini söyledikten sonra diyor ki:

«Derhal diyebilirim ki Rus ordularını harp sahasında ilânihaye birinci derecede bir harp kuvveti hâlinde tutabilecek için İngiliz milleti tarafından çok ciddi fedakârlıklar ve fevkalâde gayretler sarfedilmeli, ve Amerikada muazzam yeni tesisat, ve mevcut fabrikalarda tadilat yapılmalıdır.»

İngiliz Başvekilî, yardımın zorluğunu bu kısa, fakat manâh cümle ile anlattıktan ve Rusyanın muhtaç olduğu bir çok maddeleri saydıktan sonra şunları ilâve ediyor: «En basit bir insan bile, Rusyaya yardım etmekte ne büyük menfaatimiz olduğunu takdir eder. Fakat, aynı zamanda hatırlanacak daha bir çok başka menfaatlerimiz de var.»

M. Churchill, İngiliz ordusundan bahsederken bütün bu meseleler üzerine daha büyük bir aydınlık serpiyor:

«Sayı bakımından kıta ordularile mukayese edilebilecek bir ordumuz hiç bir vakit olmadı ve asla olmayacaktır... Ordumuz, Alman veya Rus ordularına mabette küçük olabilir. Müthiş bir kudret kaynağı olan Alman ordusunun mesut ve mükerrek tecrübesine malik olmadı. Fakat gene, çelik gibi bir ordu yaratık. Topraklarımızı ayak basacak düşmanı bu ordu ve ona yardım edecek iki milyon silâhlı anavatan muhafız ile denize döküceğiz... İngiltere hükümetinin mesuliyeti, burada, vatanımızda, denizden veya havadan gelecek bir istiyâyı yennek ve imha etmek için geniş ve yüksek bir kuvvet bulundurmaktır... Bu gibi mesuliyetleri, büyük emeklerle ve bu kadar geç kalarak yetiştirdiğimiz disiplinli muharip ordularını dağıtırmek veya kaybetmek kararile le telif edemem.»

M. Churchill bu izahatı verdikten sonra bütün İngiliz milletinin mevcudiyetini müdafaa edecek olan mutahassıs ve değerli ordu kısımlarının parçalanmasına, ayrılmasına razı olamayacağını ve halkın istediğini yaparak halka hoş görünmeye çalışmadığını söylüyor ve diyor ki:

«Bu memleketin halk kitlesi bana karşı bugün sevimli davranıyorsa, bu, hiç şüphesiz, son seneler zarfında âme emkârı takibettiğim için değildir.»

M. Churchill nutkunu şöyle bitiriyor: «Müsaadenizle parlamento'ya şunu tekrar edeyim ki kendisine hoş görünecek hiç bir ümit veremem. İstikbalin parlak yahut kolay olacağını da hiç temin edemem. Bilâkis önümüzdeki kiş bile hiç bir teminat getirmiyor.»

Bu uzun ve mühim nutku az çok tahlile uğraştık. Bundan çıkarabileceğimiz umumî netice şu olabilir: İngiltere için istiyâyı teh-

SES—SES—

Tepebaşı — Pek Yakında — Tepebaşı
Fevkalâde güzel bir

SES—SES—
SES—SES—
SES—SES—

Hem duyulacak hem seyredilecektir.

Tepebaşı — Pek yakında — Tepebaşı

SES—SES—

Yarın matinelere den itibaren

TAKSİM sineması

Yıldızların en parlağı ve en dehâkârı

ISA MİRANDA'yı

GUSTAV DİESL ile beraber yarattığı

BEYAZ ILÂHE

Büyük macera ve aşk ve ihtiras filmini takdim ediyor. İnsanlar ve vahşi hayvanlar arasında bir kadın... Çılgınları kendisine ram eden sahar bir kadın...

LÜKS ve İHTİŞAM - ZENGİNLİK - TEESÜR ve HEYECAN

LÂLE günün muzaferi

DOROTHY LAMOUR - BING GROSBY'nin yarattığı
SİNGAPUR YOLU

Neş'eden yaratılan, şarkı ile süslenen, her kalbi fetheden hakikî bir şaheserdir.

LÂLE SİNEMASI, günlerdenberi yer bulamayıp da dönen bütün İstanbul halkının bu harikayı görebilmesi için filmi bir hafta daha gösterileceğini müjdelar.

İstedığınız akşam yer bulabilmek için lütfen numaralı yerlerinizi bir gün evvelden kapatınız.

Telefon: 43595

Bu akşam SARAY sinemasında

Yeni bir muvaffakiyet teşkil edecek olan
İKİNCİ FEVKALÂDE PROGRAMINA BAŞLIYOR

20.000 KAHRAMAN

Cesaret... Zafer... Aşk... ve kahramanlık timsali
Başrollerde:

PERSTON FOSTER - RANDOLPH
SCOTT - MARGARET LINDSAY

Zafere Doğru Uçan İnsan Kartalları
Daveten: MEMLEKET JURNALI (TÜRKÇE SÖZLÜ)

Günlerdenberi süslenen ve güzelleşen

BEŞİKTAŞ GÜREL SİNEMASI

4 birinciteşrin cumartesi günü, 2,30 dan itibaren sinema
dünyasının büyük harikası olan Türkçe

OTEL EMPERIAL

film ile yeni mevsim başlayacağını müjdelar.

Bu akşam Şehzadebaşı

TURAN

sinema tiyatrosunda

Sinema - Tiyatro - Varyete

NAŞİT

Sanatkâr ve arkadaşları

PAÇAVRACI ALİ komedi 3 perde

Yeni varyete numaraları ve akrobatik danslar.
Sinemada: Mevsimin iki büyük şaheser filmi birden

1 — GÖRÜNMEYEN ADAMIN AVDETİ
SİR CEDRIC HARD WICKE - VIRCENT PRICE.

Heyecan - Dehşet - Korku - müthiş macera filmi.
2 — BATMAYAN GÜNEŞ

DOUGLAS FAIRBANKS JR. BASİL RATHBONE.
Akşamları sinema 19,15 de başlar. Sinema tiyatroya bir Edile girilir. Gündüzleri sinema 11 den itibaren devamlı matinelar.

likesi hâlâ vardır. İngiliz ordusu, herşeyden önce ana vatani müdafaa ile mükelleftir. Bu mükemmel, fakat küçük orduyu maceraya atamayız, azaltarak zayıflatamayız. Rus harbinden sonra ne olacağı belli değildir. Bütün meseleleri — Avrupaya ihraç hareketi veya Rusyaya yardım — hep bu bakımdan muhakeme etmelidir. Hülâsa, hâdiselere oldukları gibi baka, hayale ve ümide yer vermemek, bugünkü müphem vaziyete uygun, realist ve cesaretili bir devlet adamı nutku.

Haftanın büyük filmi

TÜRKÇE SÖZLÜ

DENİZ

KAHRAMANLARI

Kazandığı harikulâde zafer üzerine

IPEK

Sinemasında daha bir

hafta temdit edilmiştir.

İlâve olarak:

MATBUAT U. MÜDÜRLÜĞÜ

MEMLEKET JURNALI No. 3

Necmeddin Sadak

SÖZÜN GELİŞİ

Geçmiş olsun

Ankaraya gidilberi artık görmez olduğum sevgili dostum Nurullah Ataçın orada bir hastanede, sağ kolıyla sağ bacağı romatizmadan tutulmuş bir halde ağrılar içinde yattığını söyledikleri zaman içim sızlamıştı. Onu son görenlere çok sual sormuş, fakat az malumat alabilmişim. Zayıfladığını biliyordum. Daha da zayıflamış. En fenası şu belâli hastalık yüzünden konuşamıyormuş.

Kahroludum. Çünkü o takattan düşecek, hele konuşamıyacak insanlardan değildir ve öyle zannediyordum ki bütün dostları Nurullah Ataçın neyini kaybederse etsin sıhhatini kaybetmemesi lazım geldiği hususunda müttetikler. Zira kötü şüre hücum etmeyen, sair müsvedesine takılmayan, edib taslağına bu kıs gülmiyen ve budala mütalâalarına ceza tertip etmiyen Nurullah Ataç artık Nurullah Ataç değildir.

Çok şükür, birkaç gün evvel elime geçen bir gazetede yazısını gördüm de iyileştirdiğini, ağrılarla sızılardan kurtulduğunu öğrenecek ferahladım. Hem de nasıl iyileşmiş? «Hastalık» ismini tedâkik etmek için çıktığı seyahatten yeni dönmüş cerbezeli bir United Press muhabiri gibi hastalığı anlatıyordu.

Amerikalılar okusaydı gazetecilik âleminde romatizmaya dair yapılmış en güzel röportaj sayacakları, benimse edebiyatımızda hastalığa dair yazılmış en kuvvetli yazı saydığım bu makalenin hele ağrı ve uykuya intizar parçaları o kadar hoşuma gitti ki, edebiyata asgarî iyi gözle baktığımı bilmem şartıyla, her nasıldığımı okumaktan kendimi alamadım.

Bu iki parçayı, ağrı ve uykuya intizar parçasını gayet iyi anladığımı kanıtlam. Çünkü Nurullah Ataçın makalesini okudum sırada, bu yazıyı yazarken olduğu gibi, fena halde dişim ağrıyordu ve üç geceyi sadece uykuyu beklemekle geçirmiştım.

Gene güzel bir makale okumak için bir an dostum Nurullah Ataçın biraz da başka bir hastalığa yakalanmamasını ister gibi olacağımı, bu fikrin beni utandıra utandıra aklımdan geçtiğini buraya yazmasam şüphesiz daha iyi olurdu. Fakat yazıyorum.

Çünkü temennide ısrar edecek değilim. Pek hafif bile olsa iki defa kolundan romatizma ağrısı geçmiş, birçok defa başı ağrı-mış, hasta olmuş ve hâlen dişi ağrıyan bir adam sıfatıyla söy-lüyebilirim ki buna lüzum yok. Hastalıklar ve ağrılar isimleri ne kadar başka olursa olsun birbirine benziyor.

Dostumuza geçmiş olsun diyerek edebiyatımızı tebrik edelim.

Şevket Rado

Dev Synası

Sanat ve münekkitt

Yazar Nabi Nayir C. Halk Partisinin ihdas ettiği sanat mükâfâtında yazdığı bir makalede: «... Mükâfât sanatkar için büyük bir şeref olduğu gibi yeni yetenler için de bu şerefe erişmek arzusu faydalı bir müsevrik rolü oynar. Sonra bu mükâfâtlar etrafında uyanan alaka, yapılan tenkidler, sanat âleminde bir hareket, bir canlılık meydana getirir ki...» diyor.

Güzel ve iyi niyetlerle dolu bir tefekkür. Fakat böyle bir sanat hareketi arasında ortaya çıkacak ve bu hareketi önderlik edecek münekkitt nerede?..

Eğer bu iş malûm sanat münekkittlerinin eline kalacaksa sık sık kızılca kıyametler kopacak demektir!..

Bir yazı çeşidi

Bazı muharrirler yazılarında sık sık hususî hayatlarından bahsederek. Sıra sıra getirip nerede oturduklarını, kimlerle düşüp kalktıklarını, neler giydiklerini, neler yiyip neler içtiklerini yazıyorlar. Bunlar, gerçi realiteye sadakatın birer parlak misalleridir.

Fakat dikkat edilirse görülür ki bu itiyat, ancak Ada, Moda gibi yerlerde yaşayan, pilâvı bildiren yiyen meslektaşların kalemine muassalat olmuş bir hususiyettir!.. Kasımpaşada, yahut Karagömrükte oturan; yamalı kundura, yahut tornistan ceket giyen; ekseriya fasulye piyazı, zeytin — ekmeğin yiyen muharrir kendinden

bahsetmez!.. — Nazım Hikmet müstena! —

Bir bakıma bunlara meslek namına teşekkür etmelidir. Zira bu yazıları okuyanlar bütün muharrirleri böyle bir refah seviyesinde tasavvur edeceklerdir. Ne mutlu!..

Bari sayın arkadaşlar lütfedip okudukları eserlerden de bahset-seler de karilerin muharrirler hakkındaki hükümleri «okur, yazar» a çevrilsel..

«Ah mübarek domates!»

Doktor Hafız Cemalin «Lokman Hekim» adında aylık bir mecmuası vardır. Bütün yazıları Lokman Hekim imzasını taşıyan bu mecmuanın son sayısında hayat pahalılığına karşı âdetâ bir mücadele açılmış gibidir.

Karilere bedava sirke yapmanın usulleri, iskele ve istasyonlardaki kanapelerle oturarak bedava güneşlenip hava almanın çareleri öğretiyor!..

Doktorun «Ah mübarek domates!» başlığıyla yazdığı makale vitamin propagandasının bir şaheseridir. Muharrir bu yazıda, Amerikada içtiği domates suyunun nefesinden ve böyle bir içkinin nasıl yapıldığından bahsetmek istiyor.

Fakat «lütfe ve âfeten» davet edildiği bir ziyafet sofrasında kendisine domates suyu ikram eden zâtı o kadar çok medhediyor ki insan «Ah mübarek zat!» diyerek, domatesten ziyade bu zata karşı sevgi duyuyor!..

«NİYADA» NELER OLUYOR?

Nebatlar, ağırlık asılınca daha çabuk büyüyorlar

Şikago üniversitesi biyoloji profesörü doktor Horst, ağırlık asılması nebatların neşvünemasına büyük bir faydası dokunduğunu ileri sürmektedir. Profesör fevkalâde hassas ve kendisine dokunulduğu gibi derhal eğilen bir nebat olan mimosa'nın hafif yükler asması.

Mimosa yükün ağırlığı altında bideyette eğilmişse de bir müddet sonra sakı yukarıya kalkmış ve nebat yeni bir boy ve kuvvet iktisap etmiştir. Şimdi Amerikalı âlim, nebatların ağırlıklara karşı bu aksülâminin sırrını keşfetmeye uğraşiyor.

Ayakkabı koleksiyonu!

Geçenlerde vefat eden Macar asilzadelerinden biri terkettiği vasiyetname mücibince, birçok zahmetlerle toplanmış olduğu ayakkabı koleksiyonunu üniversite müzesine hibe etmiştir.

Bu ayakkabılar, gayet uzun burunlu olup, bu burun büküldüğü zaman diz kapaklarına kadar varıyor. Diğer bir garip ayakkabı da vaktile Prusya Grenadye askerlerinin giydikleri botlardır. Bu botların ağırlığı dört kilodan fazladır.

KUŞ BAKIŞI:

Cennet gibi!

Bu sene kış galiba erken gelecek. Birinciteşrin henüz girdiği halde Avrupa'nın bir çok yerlerinde havalar soğudu, bazı mahallere kar yağdığından bile bahsediliyor. Bu mevsimsiz soğuklar herkesi, bilhassa kömürü az olan memleketleri düşündürmektedir. Bu memleketlerin başında İsviçre gelir.

İsviçre'de kömür madeni yoktur. Harpten evvel memleket bütün ihtiyaçlarını Almanya ve İngiltereden temin ederdi. Harp başladıktan sonra İngiltereden kömür gelmesine imkân kalmamıştır. Almanya da İsviçre'nin ihtiyacının ancak yüzde kırkı derecesinde kömür vermektedir. Bu kömürün büyük bir kısmı fabrikaların, âme hizmetleri için çalışan müesseselerin ihtiyaçlarına tahsis edilmekte, ancak geri kalan miktarı halka verilmektedir. Geçen kış hükümet, kömürden tasarruf edilmesini temin etmek üzere bir emirname neşretmiştir. Emirnameye göre dışarıda hararet 7 dereceden aşağı düşmedikçe hiç bir tarafta kalorifer, soba yakılmıyacaktı. Kalorifer ve sobalar yakıldıktan sonra da hiç bir yerde sıcaklık 15 dereceden yukarı olmıyacaktı. Bu suretle kömürden mümkün olduğu kadar tasarruf edilecekti.

İsviçre halkı geçen sene bu emre itaat etmiştir. Fakat kâfi derecede ısınamadığından bir çok kimseler kömür azlığını elektrikle telâfi etmişlerdir. İsviçrede elektrik, selâlelerden istihsal edildiği için, boldur ve tahdidata tâbi tutulmamıştır. Bundan istifade ile kömür bulamıyanlar kalorifer kazanlarını elektrikle ısıtmışlar, evlerde elektrik sobaları meydana çıkmış, hülâsa kömürün yerine elektrik kullanılmaya başlanmıştır.

Diğer taraftan benzin bulamıyan belediyeler otobüs yerine elektrik cereyanile hareket eden trolleybus seferleri ihdas etmişlerdir.

Bütün bu ahval fevkalâde çok elektrik sarfedilmesine sebep olmuş ve istihsal kâfi gelmemeye başlamıştır. Şimdi hükümet bu sene elektrik sarfiyatını da tahdit etmeği düşünmektedir.

***

İsviçre'de çıkan Gazette de Lausanne'nun nüshalarından birinde İsviçre'nin bugünkü vaziyetine dair bir makale neşretmiştir. Makalenin hülâsası şudur:

«İsviçre yeryüzünde cennet gibidir. Etrafımızdaki bütün memleketler harp fırtınasından müteessir oldukları halde biz sükûn içinde rahatça yaşıyoruz; herkes müstehrik bir halde işle gücile meşgul oluyor. Gerçi yiyecek harpten evvelki zamanlara nisbetle azalmıştır. Haftada iki gün et verilmiyor. Tereyağ, şeker, sair yiyecek maddeleri de vesika ile ve az olarak tevzi ediliyor. Fakat ne zararı var?... Fazla et yemek esasen sıhhi bir şey değildir. Bütün doktorlar bunu söylemiyorlar mı? Tereyağ, şekerin ve unlu maddelerin azlığı da mühim bir şey değildir. Olsa olsa vücudumuzda, yağ tabakası azalır, göbekli olmayız. Bundan da şikâyetmamalı, memnun olmalıyız.

Kömür az olduğu için kışın binalar iyi ısıtılıyor. Fakat bu da zararlı değil, shhidir. Bütün doktorlar soğuktan korkmamak lâzım geldiğini, kışın evlerin 15, azamî 18 derece ısıtılması icap ettiğini söyledikleri halde kimse buna kulak asmıyor; evlerin, apartmanların sıcaklığı 21-22 dereceden aşağı düşmüyordu. Şimdi sıhhi tavsiyeler tatbik edilmektedir.

Bu vaziyetten şikâyet edenler olduğuna görüyoruz. Halbuki hariceten binbir güçlüğü yenerek buraya gelenler: «Cennette yaşıyorsunuz, sadetinizi bilin» diyorlar. Mümkün olsa etrafımızdaki memleketlerden herkes İsviçre'ye can atmak istiyecek.

Gerçi bugün İsviçre bir çok Avrupa memleketlerinden çok iyi vaziyettedir. Fakat yiyecek azlığını, kömürsüzlüğü âdetâ medh etmek biraz züğürt tesellisine benzemiyor mu?

Pazar günü yapılacak lig maçları

İstanbul Futbol şanlığından: Fenerbahçe stadı — S. 9.30: Hilâl - İstiklâl. Hakem: Selâmi, 11.30: Altın-tuş - Beyoğluspor. Hakem: Tarık, 13.30: Fenerbahçe-Süleymaniye. Hakem: Adnan, 15.30: Galatasaray - Beykoz. Hakem: Sami. Şeref stadı — S. 9.30: Kurtuluş - Doğu. Hakem: Bahaeddin, 11.30: Eyüp - Galata. Hakem: Şekip, 13.30: Vefa - Taksim. Hakem: Feridun, 15.30: Beşiktaş - İst. Spor. Hakem: Ahmed.

★ Beyoğlu Halkevinden: Kapalı salon spor faaliyetine 15/10/941 tarihinde başlanacaktır. Çalışmak istiyenlerin Halkevimize idareci bay Nâilî Moran'a müracaat eylemeleri mercurdur.

Askerlik Bahisleri

Libya cephesi eski ehemmiyetini muhafaza ediyor mu?

İki taraf için de Libya artık hayatî ehemmiyetini kaybetmiştir. Asıl ehemmiyet şarka geçmiştir

Yazan
M. Şevki Yazman

Sıcak yaz günleri geçti. Arada sırada estiğini işittüğümüz kum fırtınaları da zaman zaman duracak. Bu esnada Libyadaki cepheye her iki tarafın mühim faaliyetler göstereceği muhakkak. Bazan beriki, bazan öteki taraf taarruz hareketleri gösterecek ve belki de mühimce ilerilemeler kaydedecek. Fakat bütün bunlara rağmen Libya geçen seneki hayatî ehemmiyetini muhafaza edecek mi?

İşte burası şüphelidir. Çünkü bir sene zarfında inkişaf eden harp hareketi iki tarafın da stratejik durumunu bambaşka şekle sokmuştur. İlah edelim:

Geçen sene bu zaman İngiliz imparatorluğunun Orta Şark ordusunu ortadan kaldırmak için Marsa Matruh'tan Süveyş'e kadar olan 450 kilometrelik mesafeyi katetmek kâfi idi. Süveyşin ötesinde İngiltereye pek dost vaziyet muhafaza etmiyen bir Filistin ve Vichy Suriyesi, bir Irak hükümeti vardı ve Mısırda mağlûp edilen İngilterenin buralarda tutunması mevzuu bahsalamazdı. Keza gene bir sene evvelisi Mısır düz hat üzerinden birbirine mesafesi 1000 kilometre kadar olan iki İtalyan grubunun tesiri ve kısıkları altında bulunuyordu. Bu vaziyette Libya cephesini bozmak Orta Şark'tan İngiltereyi atmak demekti ve binaenaleyh bu cephe hayatî bir ehemmiyeti haizdi.

Fakat bugün bu vaziyet tamamen değişmiştir. İngiliz Orta Şark ordusu Sollumdan Efganistan hududuna kadar genişlemiştir. Suriye, Irak, İran işgal edilmiştir. Şarkî Afrikadaki İtalyan ordusu imha olunmuştur. Bugün 450 kilometrelik değil, 4,500 kilometrelik yer almak dahi bu orduyu imha edemez ve İngilizleri Orta Şark'tan

atamaz.

Farzî muhal olarak Süveyş düştüğü takdirde de ne Mısır tamamen ele geçmiş, ne İngiliz Orta Şark ordusu felce uğramıştır. Bütün kaynakları ve üsleriyle Hindistan ve Amerika arkasındadır. İskenderiye yerine Basra kaim olur ve bu muazzam makine gene işler. Kaldı ki Almanların Rusyadaki meşgûliyeti dolayısıyla bu cepheye yeni kuvvet ve makine göndermeleri pek mevzuu bahsalamaz ve Almanlar da gelmeyince İtalyanların taarruza kalkmadıkları da artık bir sır değildir.

Diğer taraftan Orta Şark'taki İngiliz ordusu hem saha ve hem de kuvvet bakımından geçen seneye kıyas edilemeyecek kadar büyüdüğü halde Libya cephesine birinci rolü vermesinin imkânı yoktur. Çünkü Alman - Rus harbi, Ruslar aleyhine döner ve tahmin edildiği gibi Almanlar Kafkasyaya inerlerse İngiltere için hayatî ehemmiyeti haiz olan Kafkas - İran - Irak petrol mın-takaları tehlikeye gireceği için İngilizler daha şimdiden sıklet merkezlerini şarkta tutmaya mecburdurlar.

Binaenaleyh İngilizler de geçen seneye nisbetle birkaç misli büyümüş olan kuvvetlerine rağmen kati muharebeyi garpte yani Libyada değil, şarkta yani Kafkas, İran ve Irak sahasında arıyacaktır. Bu sebepten onlar için de Libya cephesi geçen seneki ehemmiyetini muhafaza etmemektedir.

Şimdi yeni vaziyeti, kesbetmiş bulundugu vüsat göz önünde tutularak mütalâa etmek lâzımdır:

İngilizler eskiden tutmuş bulundukları yerler ve sonsuz deniz ve

para kudretleriyle Orta Şarkta vaziyetlerini hem alabildiğine kuvvetlendirmişler, hem de genişletmişlerdir.

Bu saha bir taraftan İngilizlerin Hindistana giden yollarını sağlar ve fakat bundan daha mühim olarak İngilizler için en büyük ehemmiyeti haiz olan Irak ve İran petrol rolleriyle son zamanda beliren Alman tehlikesi yüzünden Kafkas petrol rollerini ihtiva ediyor. Şimdi İngiltere için Şimalî Afrika veya Hindistan yolundan daha mühim olarak petrol sahalarının müdafaa davası vardır. Libya bunun yanında ikinci, üçüncü derecede kalır.

Almanlar bakımından ise küll olarak bir Orta Şark İngiliz ordusu ve memleketleri vardır. Bunun garbinden, yani Libyada ufak bir Alman kuvvetiyle müttelik İtalyan kuvveti vardır. Şarkında ise Kafkasyaya vardiktan sonra asıl büyük Alman ordusu yer almaktadır.

Garpteki ordunun malzeme ve insan ikmalî çok zordur. Çünkü ana vatanla bu cephe arasında İngiliz hâkimiyeti altında bulunan Akdeniz vardır. Şarkta ise Rus işi hallolunduktan sonra hiç bir vasıta olmadan Alman orduları bu sahaya varmış bulunacaklardır. O halde Orta Şark'taki İngiliz hâkimiyetine darbe vurmak lâzım geliyorsa bunun için garpteki muvasalası tehlike olan cepheyi kullanmaktan ise bizzat Alman ordularının varacağı sahayı üs yapmak daha doğru olur.

Görüldüğü ki her iki taraf için de Libya artık hayatî ehemmiyetini kaybetmiştir. Mevsimin gelmesine rağmen burada ki hareketler tali ehemmiyeti haiz olmaktadır. Asıl ehemmiyet şarka geçmiştir. Her iki taraf da sıklet merkezini burada toplamağa mecburdurlar.

AKŞAM SPOUR

Müşabaka talimatnamesi yeniden hazırlanıyor

Bu iş için seçilen heyet bölge merkezinde faaliyete başladı

Her sene, başlarken birçok dedikodulara sebep olan lig maçları bu sene de mutad karışıklıklara yol açtı. Fakat bu seferki her zamanki gibi teknik değil, idari bir sebepten ıleri geldi. Yeni futbol ajanı bütün hususatta in ince tefferruatına kadar düşünerek programını hazırladığından klüp idarecileri tenik bir itiraza sebep bulamadıkları gibi, her hangi bir ihtilâf zemini de yaratamıyarak ajanın programını büyük bir memnuniyetle karşıladılar.

Her seneki mutad gürültülerden âzade ve biraz da hayret içinde maçların başlamasını beklerken, Müşabakalara tam dört gün kala Beden terbiyesi umum müdürlüğünün bu müşabakalar için hazırlamış olduğu talimatname, bütün bölgelere olduğu gibi, şehrimize de tebliğ edildi.

Ajanın büyük bir emek sarfederek meydana getirdiği program alt üst edecek mahiyette kararlarla dolu olan bu talimatnamenin en can alacak noktaları iki maddede toplanmıştı.

Bunların birisi maçlarda elde edilecek hasılatın taksim şekli, diğeri de şahısları müesseselerinde Gençlik klübü kurulan sporcuların eski klüplerinde oynatılmaması idi. Avakibi düşünülmeyen talimatnameye ilâve edildiğini tahmin ettiğimiz bu iki maddenin tabiki, klüplerimizin hayatlarını idame için lâzım ve yegâne gelir menbai olan maç hasılatından binlerce liralık bütçesi olan teşkilâta hisse almak ve bu suretle ellerine geçecek para miktarını hiçe indirmek ve büyük emeklerle meydana çıkan oyuncularını ellerinden alarak, biz eski klüpleri teşkilâtımız içinde istemiyoruz, kapılarınızı kapatın, demekten başka bir şey değildi.

Tesbit edilen formül o kadar ağırdu ki, meselâ 20 bin lira getiren bütün bir senelik lig maçları hasılatından bir Galatasaray, bir Fener, bir Beşik-

taş klübü hisselerine düşen paranın yekünü yüz lirayı geçmiyordu. Yaptıkları her maçta bu kadar para sarfetmek mecburiyetinde bulunan bu klüplerin yaşamasına imkân var mı idi?

Sporseverleri haklı olarak telâşe düşüren bu talimatname üzerinde inceleme yapmak için klüp murahhasları derhal faaliyete geçtiler. Ve yaptıkları müteaddit toplantılarda bu şerait altında maçlara iştirake imkân olmadığının hakkında bir karar almak üzere İken Beden terbiyesi merkez istişare heyetinin ıhtimal imdadına yetişti.

İçlerinde sporculuktan yetmişim kıymetli idareciler bulunan bu heyet, klüplerin maruz bırakıldığı haksızlığı uzun uzadıya tedkik ederek maç hasılatının taksimini ıgını normal bir görüşle halletti. Ve klüplerin parasından teşkilâtı hisse almağı doğru bulmadı. Ancak bundan sonra maçlar normal şekilde devam başladı. Diğer taraftan Beden terbiyesi umum müdürü general Cemil Taner de yanlış tefsirlere yol açan talimatnameyi reddederek yenisini hazırlamak üzere bu işten anlıyanlardan mürekep tâil bir komisyon kurmağa karar verdi.

Bu komisyonda merkez istişare heyetinden Bühran Felek, İstanbul bölgesi direktörü Feridun Dirimtekin, Fenerbahçe klübü idare heyetinden Nasuhî Baydar, İstanbul bölgesi spor servisi şefi Kemal Halim, futbol ajanı Nuri Bosut, umum müdürlük siçil ve lisans şefi Saim gibi senelerdenberi Türk sporunda rol oynamış kıymetli idareciler bulunmaktadır ki, hepsi ayrı ayrı küçük yastanberi birer klübün başında bulunmuş bu şahsiyetlerin hazırlıyacağı bir talimatname her hangi bir itiraza mahal bırakacak madde bulunmayacağına kanaatimiz tamdır. Ve bütün sporcular senelerdenberi sürüp giden ve za-

Necip Alı Küçüka

Dün Ankarada merasimle Yeni mezarlığa defnedildi

Ankara 1 (A.A.) — Denizli mebusu ve Türk Basın birliği Yüksek heyet divanı reisi Necip Alı Küçüka'nın cenaze merasimi bugün burada yapılmış ve naaşı Yeni mezarlığa defnedilmiştir. Merasimde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Halk Partisi umumi idare heyeti âzaları, Başvekil Dr. Refik Saydam, Vekiller, Parti müstakil grup reisi Ali Râna Tarhan, Millet Meclisi Riyaset divanı âzaları, mebuslar, Vekâletler müstesar ve müdiri umumileri, Türk Hukuk kurumu mensupları, Türk Basın birliği umumi idare heyeti âzaları ve müteveffanın çok kalabalık bir kitle teşkil eden arkadaşları hazır bulunmuş ve ve cenaze alayına piyade, jandarma, polis müfrezeleriyle bir bando muzika refakat eylemiştir.

Trakya pancar mahsulü

Edirne (Akşam) — Bir müddettenberi Uzunköprü — Edirne arasında tren nakliyatının yapılamaması yüzünden Edirne merkez kaza ve köyleri halkı pancarlarının Alpulu şeker fabrikasına sevkî hususunda hayli zorluklarla karşılaşmakta idiler. Bu vaziyeti nazarı dikkate alan İktisad Vekâleti, yıllık 10 bin tonu bulan Edirne merkez kazasile köyleri pancarlarına dekar başına 25 lira tasminat vermek suretile bu işle ilgili reñberlerimiz büyük bir yardımda bulunmağa karar vermiştir. Pancar ziraatı yapan köylümüz arasında büyük bir sevinç uyanıran bu karar üzerine zürra, mahsullerini en yakın tren istasyonlarına taşımağa başlamışlardır. Bugüne kadar üç bin tona yakın mal sevk edilmiştir.

Bu sene havaların müsait ve yağışlı girmesi yüzünden, pancar mahsulü bol ve bereketlidir.

man zaman, nükseden ihtilâfları önleyecek bu talimatnameyi beklemektedirler. Heyet iki gündenberi bölge merkezinde faaliyete geçerek yeni talimatnameyi hazırlamağa başlamıştır.

Nurkut Küçük

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Iflâs eden kadın

Bunu bana genç bir bekâr anlattı: — Beni Binnazla arkadaşım Sami tanıştırdı. Garip bir kadındı. Yaşı ehlî beşli çoktan geçmişti. Lâkin o ehlî on sekizinde imiş gibi gilyiniyordu. Gençliğini hudutsuz bir eğlence ve yorgunluk içinde geçirdiği için yüzü pek fazla buruşmuştu. İnsana hayret verecek derecede boyanmıştı. O kadar ki kendisine konuşurken dehşetli bir pudra kokusu burnuma çarpıyordu. Hareketleri de pek tuhaftı. Yaşına başına hiç yakışmayan bir şımarıklığı vardı. Konuşurken gözlerini kocaman kocaman açması, kelimeleri şımarık bir tonla uzatıp kısaltması fena halde sinirime dokunuyordu.

Halbuki hayretli... Sami onu gözlerinin içine bakıyor, bu acap, bu şımarık kadını iftitalara boğuyordu. Bir aralık Binnaz:

— Bu yakınlarda cildime pek dikkat edemiyorum!... dedi.

— Sami hemen atıldı:

— Sizin cildiniz beyaz. Orkideleri andırıyor. İnsan ellerinizi bakarken onun yumuşaklığını uzaktan hissediyor. Hem biliyor musunuz? Birçok kadın cildleri türlü türlü çiçek kokuları neşredermiş. Bu artık aşağı yukarı fennî bir hakikat haline gelmiştir. Hatta bazı kadın cildleri gül, bazılarını leylâk, bir kısmı hafif manolya kokarmış. Ben sizin cildiniz için en ziyade orkideler kokusunu yakıştırıyorum. Saminin bu sözlerine sen dercede şaşmıştım. Orkideler benzeyen, Orkideler gibi kokan cilde ibretle bakıyordum. Arkadaşımın mübâlagalı iftitaları mukabil Binnaz:

— Aaa... Sami... Vallahi kompliman yapıyorusun. diyerek arsız arsız omuzlarını kaldırdı. Çantasını açtı. Bir sigara aldı. Sami hemen kibrit yaktı.

Binnaz evleri barkları yıkan, erkeleri aptala, serseme döndüren sinema kahramanlarını taklid ederek çapkin çapkin sigarasının dumanlarını etrafa savurmuştu. Bazen de gözünden kursunu haikalar çıkarıyordu. Lâkin bütün bu yaptıklarında öyle bir soğukluk vardı ki, şitirinden 'çat!' diye ortadan catıyacıktım. Fakat Sami:

— Sigara içmeği kendisine yakıştıran kadınlar pek azdır. Fakat yakıştıranlar da bu işi harikulâde bir tarzda yaparlar. Hakiketen bazı kadınların sigara içişlerindeki hareketlerini seyretmek bile büyük bir zevktir. Meselâ sizin içişiniz!...

Bu sözleri dinlerken tüylerim diken diken olmuştu. Fakat kadın omuzlarını kaldırıp gözlerini açarak: — Kaldı mı?.. Güzel mi içiyorum?.. demez mi? Hirsından boğazına sarı lacaktım.

Asıl hayretime dokunan şey ne idi biliyor musunuz? Ben kadın maceraları içinde hayatını geçiren erkekleri midesine düşkün insanlara benzetirim. Bunlar iki kısımdır. Birinci kısım için güzel, çirkin, sarışın, esmer, uzun boylu, bütür denilecek kadar kısa her çeşid kadın arkasından koşacak bir mahliktir. Onlar için seçmek denilen birşey yoktur. Kadın, kadındır.

İkinci sınıf macera perest erkeklerde de kadınlara karşı büyük bir zaaf vardır. Fakat onlar yalnız güzel, cazibeli, şirin kadınların peşinden koşarlar. Yani kadınlar arasında büyük bir seçme yaparlar.

İşte bizim Sami de bu ikinci sınıf macera düşkünlülerindendir. Vakiâ don juvandır amma, tipki iyi, nadide yemek düşkünlü gibi harikulâde cazibeli kadınları tercih eder. Halbuki şimdi iftital üstüne iftital yağdırdığı bu acap kadını da ne idi?... Onun ne gibi bir meziyeti, nasıl esrarengiz bir cazibesi vardı ki, Samiye bu dilleri döktürüyordu?... Hayret doğrusu!...

Nihayet Binnaz:

— Ben artık gideyim!... diye yerinden kalktı. Ellerimizi sıkarken Samiye sordu:

— Yarın geleceğin, diyorsunuz amma, ya yağmur yağarsa?... Sami büyük fedakarlıkları çoktan gözüne almış hararetili bir âşik tavrile cevap verdi:

— Yağmur değil, taş yağsa gene mutlaka geleceğimi bilirsiniz değil mi?...

Binnaz gülümsedi, elini havaya kaldırarak gene şımarık şımarık:

— Bay bay!... diyerek uzaklaştı. Samiye:

— Birader, dedim, iftitalara boğacak kadını tam da bulmuşsun ya!... Nedir o? Âdeta kadını göklere çıkardın canım...

O zaman Sami bana şunları anlattı:

— Ben bu kadına karşı hayatımın sonuna kadar iftital yağdırmaya kendime âdeta borç biliyorum. Belki bu sözlerim seni hayrete düşürecek... Fakat bunda şaşılacak hiç birşey yok... Binnaz ben tam 24 sene evvel tanıdım. Şimdi senin fena halde şifirleri ne dokunan bu kadını o zamanlar güzelliğinin en şahane devrinde yaşıyordu. Ve emin ol şimdiki halile o zamanki arasında hiç bir münasebet yoktur. Sanki o harikulâde kadın gitmiş ve yerine başkası gelmiş... 24 sene evvel ben tam 13 yaşında idim. Ve hayatımda ilk defa bu kadını sevdim. Ona ne ateşli mektuplar yazmıştım. Bunlarda ne diller döktüyordum!... O vakitler benim için dünyanın en baş döndürücü, en güzel, en nadide kadını işte bu idi. Ve bu görüşümü de her fırsatta kendisine söylüyordum.

Aradan yıllar geçti. Ben onu 24 sene sonra ancak geçen ay tekrar gördüm. Bitmişti. Güzellikten ve gençlikten yana tamamen iflâs etmişti.

Kendisi gözüme fevkalâde çirkin görünüyordu. Lâkin ona karşı eski muamelemi değiştirmemiş âdeta alâksızca birşey telâki ediyordum.

— Farzet ki, bu kadının eskiden, güzelliğinin yerine parası, nüfuzu, mevki vardı. Birdenbire iflâs edip bunları kaybedince kendisine karşı eski muamelemi değiştirmek ne kadar çirkin bir hareket olacaktı. Meselâ bir adam milyonerdir. Her tarafta sözü de geçer. Böyle bir zamanda dost olduğun bu insan beş parasız ve ahbapsız kalırsa sen ona karşı muamelesi değiştirir misin?

Kimi paradan yana, kimi de gençlik ve güzelliğinden yana iflâs eder... Kadınlar için bu ikinci iflâs daha acıdır. İşte Binnaz da bunlardan birisi idi.

Vaktile iftitalara boğduğum kadına karşı iflâs edince muamelemi değiştiremedim. Bunun için ona daima ilk gördüğüm zamanlarda olduğu gibi davranıyorum.

Zaten kendisi de bir türlü ihtiyarladığını kabul etmiyor ya... Baksana hareketlerine... Güllüşleri, oturuşları halkışları, herşeyi 18 yaşından kalma...

Hikmet Feridun Es

Fitre, Zekât olarak Hava Kurumuna vereceğiniz para bütün yıl hacradıklarımızın en yerinde olanıdır.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750	1450
3 Aylık	400	800
1 Aylık	150	—

Posta İltihadına dahil olma için ecnebi memleketler: Senelik: 3600. altı aylığı 1900. üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Cephemharir: 20565
Yazışmaları: 20765 — İdare 20681
Müdü: 20497

Ramazan 10 — Hızır 150
S. İm. G. Ö. İ. Ak. Yat. E. 10.27 12.04 6.12 9.30 12.00 1.31
Va. 4.19 5.58 12.03 15.21 17.51 19.23

İdarehane: Babıâli çarısı
Acımsuluk sokağı No. 13

Gördüklerim, duyduklarım

Halepli Ebu Zeki efendi

Oralarda âdet olduğu üzere filân-cazadelliği ve asıl ismi de varsa da oğlunun künyesiyle anılırdı. Halebin en ileride tüccarlarındı. İpeki kumaşları, sırmalı meşâhlar dokunan, enikonu fabrikamış imalâtahtesni, (Sabun hanı) nın karşısında büyük mağazası, İstanbul, İzmir, Selânikle daimi muamelesi vardı.

Kaç sene Halebte bulunan büyük babamla aziz ahaba. Rahmetli bize oranın Hadidi sade yağını, saç örgüsü peynirini, kâğıtlara sarılı fışığı, hamam kilini, dört köşe sabununu onun adamlarıyla gönderir, bura şubesi demek olan Mahmudpaşadaki dükândan alırdı.

Mektuplardan öğrendiğimize göre, Ebu Zeki efendi yalnız erbabi ticaretten değil, fudalî ve saradan da. Bu hususta bizler de (amenna) demistik. Yeni sene, benim bir yaşa daha basmış, babamın rütbe alışı gibi vesilelerle gayet candan arapça kaside yazıp, kenarları yaldızlı kâğıtlara tebyiz ettirip yollar, alır almaz teşekkürnameleri sunardı.

Bir yaz ortası, haftalık mektubunda büyük babam Ebu Zeki efendinin İstanbul hareket ettiğini, bizi ziyaret edeceğini, hürmetten geri kalınmamasını, salverlimeyip gece misafir edilmesini, ehli zevklerden olmasını mebnî lebi deriyada, havadar bir mesireye de götürülmesini ihtar ediyordu.

Üç, beş gün geçti geçmedi, bir cuma sabahı Ebu Zeki efendinin teşrif ettiğini, orta kat salonuna alındığını haber verdiler. Babam önde, ben arkada hemen aşağı seğıttik.

Başında Mısırkârı boru gibi fes, arşın surat, kösesi, temizce kıyafetli, 45, 50 lik bir adam.

Musafahalaşıldı, ele varıldı. — Aman efendi hazretleri, kerem buyurun, kösedeki koltuğa oturun! lara karşı sıftık sıftık temennahta. Kapının yanına koyduğum, Amerikan bezine sarılı boğçayı göstererek: (Başımız gönderdi) dedime. Elinde sımsıkı tuttuğu üstüvane şeklindeki teneke kutuyu bana uzatıyordu.

Hemen açtık. Bu seferki de, Galatasaray lisesinin sen sınıfına girişim dolayısıyla upuzun bir kaside, medhiye, Bermutad teşekkürleri bastık.

Sigara verildi, kibrit çakıldı, kahve getirildi ve sohbet başladı. Ağzlarını açık; zira o fazıl, şair hazretle başka lâf yok, mütemadiyen Arap şivesile:

— Lütfunuza ilelebed minnettarım efendim! İhya buyuruyorsunuz başam!... Memnuyetimî tarif edemem velinimet!...

— Pederimz nasıllar, iyidirler inşallah! lara karşı da: — Elhamdulillah velminne kemallî âfiyetler. Yanakları al al, vücudları şışman, fışık!...

Şuhhat haberini duymağa koşan anne annem ve annemle beraber ifet teyze de kapı aralığında. Lâtfeli pek sevenlerden ve tuhaflardan olan teyze yanındakileri katırtmış:

— Eyvah zavıf nahif enişteciğimin başına kan mı çıktı? Albümün de mi olup şıştı?

(Ebu Zezi efendi bu mu?) diye ev içinde şaşalayan, alkışlayan kalınamıştı. Akıl alır gibi değil. Bir yanlışlık mı var? Yoksa, vapur yolda büyük fırtına ya tutuldu da adamcağın zihni mi duralamış?

Yemeğe oturuldu. Hazretin fetebarekellâh iştihası yerinde. (Enfes, ekme!) diyerek boyuna kaşık atıyor... Sade kahveler içilirken, babam:

— Af buyurun, basılmakta olan yenî eserimin matbaa provalarını acele tashih lâzım. Çocuklar sizi biraz gezdirsinsin! diye dışarıyı boyladı.

— Bu budala, miskin herife kavuk sallıyamam. Başından alın! Pendiğe, mendige götürün! deyip iki ayağını zı bir pabuca sokuyor.

Uzatmayalım, Ebu Zeki efendi, ben, süt kardeşim Ali, zencî Hâdi Göztepeden trene bindik. Zati şerifte vagona da başka söz yok, mütemadiyen:

— Bu tenezzühten fevkalâde memnunum, yâ ahaveyn!.. Menazırı lâfite hasebîle fevkalâhad münbasıtm!.. Şükranlarımız lâyuâddir!..

Pendiğe vardık. Deniz kıyısındaki gazinoları birine girdik. Hımeahıncı. Bir kenara oturduk.

— Ne içersiniz? sualine, misafir efendi sıklıkla: (Biral!) dedi. Öyle ya, ehli zevklerden olduğu malûmumuz.

Çabucak şişeyi bitirdi. Çekingen çekingen yüzümüze baktı. İkincisini de devirdi, gene aynı bakışta. Üçüncü şişeyi temzilyeceği sıralar gök yüzünden tonu atamaz mı?

— İşbu dakika İstanbulun ahvali âlemden gafil. Saray, vükelâ, vüsera keyfinde. Düvelli muazzama Makidunya, Girid, Trabıusgarp için ne plânları tanzim ediyor?...

Hepimizde eller, ayaklar bırakıvermişti. Sağımız, solumuz dolu. Hafife mafiye var mı, duydu mu, tantuna gittik mi diye uç buçuk ata ata etrafa göz gezdirirken, ayağına basıyor, dürtüyor, çimdikiyoruz; lâkırdıyı araya kaynatmak için öksürükler, aksırıklar karıştırıyor. Zerre kadar orali değil, gene devamda:

— Amahımız, ehlel siyasetimiz neticesi memaliki mezkûrenin kâffesi zayı olacak, emin olun!

Sancı tutmuş gibi yerimizden fırlayıp hesabı görür görmez gazinodan kaçtı. Tabanları yağla babam yağla. Nereye? O da bellî değil.

Süt kardeşim, usulca:

— Herifi bira çarptı, denize soka-lım! dedi.

Duhuliyeleri verip deniz hamamına daldık. Teşvik teşvik, yanmaz oğlu yanmaz:

— Ben suya girmez!..

Gene mavalı tutturarak nağmeyi daha mükemelleştirmeyi mi?

— Ben siyaseti takip ederim. (Temps), (Independance Belge) gazetelerini muntazaman okurum; hattâ bazan Jön Türklerin (Meşveret) ini bile...

Derken paçasından tutuşmuşlar gibi kapıdan dışarı dört nalayı tuttuk.

Halepli birakıp trene atılacağız, gene dili durmayacak; yakaliyacaktık. Bizi söyleyecek; (Onlarla beraber gelmişim. Bu gece evlerinde kalacakım) diyecek; başımız nara yatacak.

Biranın hükmü geçinceye kadar ne yapacak, nereye götürecek?... Akla karayı seçerken Tavşan adası aklımıza geldi. Hem tenha, hem de deniz havasıyla ayılır belki.

Sahilde tek bir kayak duruyor. Rum kayakçı da nazlı mı nazlı: İki mecdiyyeden aşağı gitmez de gitmez. İster istemez razi olduk. Bir de adaçıya varalım ki orası da kalabalık değil mi?..

Bilmem kaç aile takım taklavat, yemekte gelmişler; her ağacın altında bir küme... Bir tarafta da biz ya-yıldık. Olur şey değil; Ebu Zeki efendi gene siyasi mavallarına girişeceği sırada, Allah razı olsun, zencî Hâdi (Cinta da cinta) ağzile muzıkkı, ardından Arap havalarımlı tutturdu Haccendide ne aşka gelsi; kalkıp sıkır sıkır, (calkme) ler yapa yapa, gerden kira kira, seke seke, dolaşa dolaşa ne oynaysın.

— Ah, 50 dirhem arak (yani rakı) yok mu beyler?

Diye yalanıp duruyor... Yağma mı var?

Dönme vakti yaklaşmış; Bizim kayakçı ara da bul. Öbür kayakçılardan öğrendik: Müşteri götürmüş, dönecemmiş...

Bekle bekle, görünürde yok. Berikilere bırakıvermelerini söylüyoruz, hepsinde aynı ağız:

Müşterimiz razi olamaz!

Gene iki mecdiyyeyi toka edip, yalvara yakara birini razi ettik. İskeleyle adım attık ki son trenin kalkmasına tam üç dakika var. Soluk soluğa güç yetiştik.

Ebu Zeki efendi aşka gelmişti ya,

KONUŞAN MUMYALAR

Tefrika No.76

Yazan: İSKENDER F. SERTAL

Hamza reis ilk önce fena halde korktuğu halde, mumyanın içine yabancı birinin girdiğini görünce hileli anlamıştı. Selma:

— Görüyor musun, Hamza? diyor-du - mumyanın içi bombol... yalnız kurumuş bir çehrenin gös deliklerine gözünü uyduran bu Arap genç bizi demindenberi oyalıyor, atın sopayı yüzün içine...

Baltacılar mezarlıkta, tabuttan çıkan Arap gencini bir hayli dövdükten sonra, Hamzanın şefaatiyle bırakıldılar. Hamza reis:

— Onun kabahati yok, şevketim! Ona: «Sen şu tabuta gireceksin!» demisler. O da girmiş. Kabahatin en büyüğü eham beğinsindedir.

Selim de zaten beklinin hesabını görmeğe hazırlanıyordu. İlk önce kendi hıncını almak istedi. İri boylu adamın yakasından tuttu, birkaç ke-re yerden yere vurdu:

— Bre melûn! Bu şührebazlıkları yapıp da ne kazanacaksınız? En değerli adamlarımdan nişancı Said gibi bir delikanlının bile zihnini celerek, zavallıyı aldatan sen değil misin? Beş bin sene önce ölen Firavunun kızına - hâlâ yaşıyorsun gibi - âşik olan Said bu suretle avlayıp eline ne geçecekti?

Eham beğisi, Hayre bayı ele vermemek için:

— Delikanlıdan beş on para almak maksadile yaptım. Başka bir emelim yoktur.

Deyinca, padişah bir kese akçe çıkarıp beklinin önüne attı:

— Aylığını arttırıyorum... ve mabede bir kandil de gönderilmesini emrediyorum. Buradaki mezarları, kitabeleri ve diğer eşyayı iyi muhafaza edeceksiniz! Bugünden itibaren, ordumuz Mısırın ayrılınca kadar buranın kapısı Türk bahadirlarına kapalı bulundurulacak. İçeriye hiç kimse girmeyecek.

Bekli sevindi, padişahın ayağına kapandı:

— Beni affettiğiniz için, Allah da size her yerde nusrat versin. Hemen şimdi kapıları kapatacağım. Fakat, Tisaya gerçekten âşik olan nişancı Said yaman bir yiğittir. O gelirse ne yapacağım, şevketim! Ondan korkuyorum...

Selim biraz düşündükten sonra gülmeğe başladı:

— Said gelirse, bu kırk ve içinin mumyası kurumuş olan tabutun ne hale geldiğini görmesi için son defa olarak kendisine eham kapısını açarsın. Bu vaziyeti gösterdikten sonra, aklını başına toplamasını kendisine söylersin.

Selim, Eham beğisinin bu oyunu Salt için tertip ettiğine kall olarak fazla ehemmiyet vermemişti. Eğer bunun Hayre bay tarafından yapıldığını öğrenmiş olsaydı, hiç şüphe yok ki, o gün Hayre bayın başını vurdu.

Selim bundan sonra (Tisa)nın babasının lâhdine sokuldu. Firavun Mikerinus, lâhdin cephesindeki kabartma bir resme göre kalbinden iki yara almıştı. Bu yaralar, silâh yarası değildi. Birisi, güzellik için pek genç ölümünden mütevellil bir yara idi. İkinci de, kehdisinin az yaşayacağına dair hasil olan bir inancın (1) açığı yara idi.

Mikerinus burada, kendisine altı yıldan fazla yaşayacağına söyleyen kâhini yalnızca çıkarmak için, geceleri de hesap ederek on iki sene yaşadığını anlatmağa kalkmıştı.

Lâhdin sağdaki kabartmalar büyük bir havuzun kenarında birçok Arap dilberlerinin raksettiği ve M-

şimdi de vagona, karşısına tesadüf eden iki kokonaya ne göz dikis, ne yılışs. Kadınların yanındaki iki sapkalı aksî aksî bakmadılar; handiye gatacaklar...

Bitik halde eve düştük. Misafir efendi yorgunluğundan bahsederek yemeğe gelmedi. Pufla döşek, atlas yorgan serilmiş odasına girince ya-vaşa ne dese beğensin?

kerinusun yüksekçe bir terastan be-negeli sahneyi seyrettiği görülmekte-dir. Bu sırada havuzun etrafında bir-çok meşalalar yanmakta ve ıri boyu-nöbetçiler kenarda durmaktadır. Yavuz Sultan Selim aslına bir şub-küte Firavunun lâhdini teftik ediyor. Eham beğisi, mabedin bünye-esrarına ve tarihî malûmatına vakit-uyunuk bir adam.

— Bu mezar, bütün çhramlarda Firavun mezarlarının en büyüğü, en muhteşemidir, diyor. Mikerinus bu lâhdin mermerlerini çok uzak iklim-lerden getirtmiş. hele şu yandaki p-zılara bakınız, padişahım! Hıreğin ne kadar sanatkârane bir şekile-oyulmuş.

— Ne yazıyor burada?

Bekli şu tarzda tercüme etti: «İnsan oğluna güvenilmez acırım. Ben hayatımda babamla bile güvenmedim. Çünkü babam bile yıllarca beni aldat-tı ve avuttu. On beş yıl sonra tahtında oturduktan tahtı bana terkedeceğini va-dettiği halde, ikinci bir on beş yıl daha aradan geçti. bir tır-yıl yerini bana veremedi.

Şimdi kendimi yoktuyorum. Acaba benim veliâhdım olmayı. Rızamla tahtımı ona terkede-bilecek miydim? Hayır. Ben iradeye malik değilim. Mikerin sem bile, insanların bu vâdine inanmamastı lâzımdır. babam da beni otuz sene aldat-tı.

Selim bu sözleri duyunca: — İşte bunlar doğrudur, dedi. İn-san oğluna güven olmaz, derler. Firavun, bütün ömründe belki hakikat olarak yalnız bunu söylemiştir. O gün geç vakit Mikerinus ehamdan çıkan Yavuz, eham kapısını kendi kendine gülüyor ve Hamza re-

se, sevgilisinin parçalandığını görünc-kim bilir ne kadar müteessir ol-sak... Diyordu.

— Yarın nişancı Said buraya gel-se, sevgilisinin parçalandığını görünc-kim bilir ne kadar müteessir ol-sak... Diyordu.

(1) Eski Mısır tarihine göre: Mikerinus, kızının ölümünden pek müte-essir olarak, meşhur bir kâhine niş-miş ve kendisinin ne kadar yaşayacağı sormuş. Kâhin, Firavuna altı se-ne sonra öleceğini söylemiş. Ebu Zeki ket haberi, hemen o gün tahakkuk etmiş gibi, Mikerinus pek ziyade müteessir etmiştir. Firavun bundan sonra mahadlara şikâyet ederek keh-disinin çok iyi kalbli bir insan olduğunu söylemiş de, mabudlar: «Sen iyi bir insansın amma, baban ve ann-i can mabudları unuttular, insanların eza ve cefa ettiler. Bu yüzden Mısırın tamam yüz elli sene cefa görmesi mut-kaddirdir.» cevabını vermiş. Mikerinus: «Böyle gaddar hükümdarlara o halde neden çok yaşamak sanadık-mı tıttırınız. Ben kimseye fenalık yapmadım. Az yaşamamın sebebi ne-dir?» diye sorunca, mabudlar, Mikerinus su cevabı vererek: «Sen, abid ve zahid, aynı zamanda da temiz yü-rekli bir hükümdarsın. Asıl bunun için dünyada az yaşayacaksınız. Çok yaşama mukadder olsaydı, halkın ce-keceği ızdırabı sen de çekecektiniz» demişler. Mikerinus bundan sonra, madem ki altı yıldan fazla yaşamıy-acağım.. o halde geceleri de eğlenirim diyerek her gece sabahlara kadar meşaleler yaktırıp geceyi gündüne katmış ve bu suretle on iki sene yaş-amak mümkün olacağına hesap et-miştir.

— Başa hazretleri beni galiba Ebu Zeki efendi zannetti. Maheubiyette söyleyemedim. Mumalley zarureti-binaen, İzmirden geri avdet edeceğ için İstanbulu beni gönderdi. Abil-ahkar onun mütemediyim, Marini katoliklerden Selim Hallacı'yım!

Herifçi oğlu zenaatını hakkile yap-mış, o gün hepimiz hallaç pamuğu gibi atmıştı. Sermed Muhtar Alus

— Başa hazretleri beni galiba Ebu Zeki efendi zannetti. Maheubiyette söyleyemedim. Mumalley zarureti-binaen, İzmirden geri avdet edeceğ için İstanbulu beni gönderdi. Abil-ahkar onun mütemediyim, Marini katoliklerden Selim Hallacı'yım!

Herifçi oğlu zenaatını hakkile yap-mış, o gün hepimiz hallaç pamuğu gibi atmıştı. Sermed Muhtar Alus

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrika No. 41

Nakleden: (Vâ - Nû)

Eğer cömert davranır, hesapsız hareket edersek bizi bekliyen âkıbet, iflâstır. Binaenaleyh diğer meslek-daşlarımız daha insafsız olmamak-la beraber, kalem erbabına ancak kırıntı kabilinden bir şeyler veriyor-um. Vakıa arasında vicdanım ıyran etmiyor değil, fakat bunda mazur-

Avukat Cevdet, tâbi Refeti dal-gın dalgın dinliyordu, zihninde mütemadiyen şu sual dolaşıyordu:

— Acaba bunlar nerede gördüm? Cevdet, tâбие tekrar sordu:

— Bu adamin nerede oturduğunu bana söylemez misiniz?

— Rüsuhi adamın?

— Hâla onu mu düşünüyorsunuz?

— Evet, fakat siz sualime cevap veriniz.

— Nerede oturduğunu katiyen bilmiyorum.

— Sizin için çalışan bir adamın

ikametgâhını bilmiyorsunuz demek. Doğrusu çok garip!

— Garip değil, gayet tabii Cevdet beyefendi! Bize bazı yazılar vermek için geldi. Biz de kabul ettik. Yazılarını bırakır. Biz mürettephane-ye veriz. Sonra gelir, provaları tashih eder, ücretini alıp gider ve yeni bir yazı getirinceye kadar sem-timize uğramaz. Pek parlak bir meta değil ki, kendisiyle fazla alâ-kadar ve meggul olalım.

— Senede ne kadar kazanır?

— İki yüz lira kadar bir şey!

— Pek az, pek az bir para!

— Az değil efendim, zira başka taraflara da yazılar götürülebilir?

— Acaba nerelere?

— Bilmiyorum. Çünkü yazılarını muhtelif müstear namı altında ya-zıyor.

— Kendisine soramaz mısınız?

— Sormak neye yarar efendim, hesabına geldiğine göre cevap vere-

Günlük Borsa

1 Birinciteşrin 1941

L. K.

7.5 933 Türk borcu I II III	21,55
1933 İkraniye	19,65
1933 İkraniye Ergani	20,35
1934 Sivas-Erzurum 1	20,25
1934 Sivas-Erzurum 2-7	20,35
1932 Hazine bonoları	56,25
1935 Hazine bonoları	16,50
1938 Hazine bonoları	26,50
A. Demiryolu tahvil I - II	46,25
A. Demiryolları tahvil III	46,75
A. Demiryolu mültesil senet	43,--
T. C. Merkez bankası	122,75
T. C. bankası nama muharrer	11,85
T. C. bankası (hamile ait)	12,20
T. C. bankası mültesil his.	135,--
A. Demiryolları şirketi (% 60)	26,50
A. Demiryolları şirketi (% 100)	43,--
Kredi Fonisiye 1903	9,40
1911	105,50
Amortli	99,50
Kupon	59,--
Türk altını	1,08
Küçük altın bir gramı	25,05
Osmanlı bankası (banknot)	3,53
	2,60

RADYO

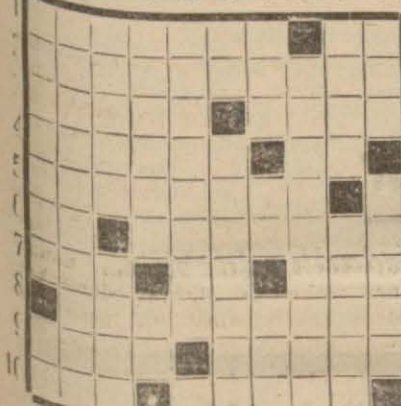
Bugünkü Program

12,30 Program, 12,33 Karışık şarkılar, 12,45 Ajans haberleri, 13,00 Karışık şarkılar, 13,30 Karışık program Pl. 18,03 Caz orkestrası, 18,30 Kadınlar klasi, 19,00 Konuşma (Derdleşme saati), 19,15 Caz orkestrası, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Dünya şarkıları Pl., 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Yaylı tanrı ve kanun ile saz eserleri, 21,00 Ziraat Bankası, 21,10 Muhtelif şarkılar, 21,30 Konuşma, 21,45 Senfoni orkestrası, 22,30 Ajans ve para borsası haberleri, 22,45 Dans müziği (Pl.).

3. birinci teşrin cuma sabahı

7,30 Program, 7,33 Hafif parçalar Pl., 7,45 Ajans haberleri, 8,00 Senfoni parçaları (Pl.), 8,30 Evin saati.

BULMACAMIZ

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - Kardeş - Beyan edati.
- 2 - 75 gün.
- 3 - Devlet adamları - Cennette bulunan kızlar.
- 4 - Ters İstanbul haftalık mecmualarından biri - Nota.
- 5 - Kocasından ayrılmış bayan.
- 6 - Başına «G» gelirse erken değil.
- 7 - Can - Ters Çiyanın başı - Atıbol müdafil.
- 8 - Hamamda yıkanılan mahal.
- 9 - Murabba - Bir renk.
- 10 - Fena değil - Sıkılmaktan emir.

Gegen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - Odesa, Hika, 2 - Diyarbakır,
- 3 - Eymek, Ru, 4 - Salmameler,
- 5 - Arma, Omali, 6 - Bemol, İh, 7 - Hakem, İnş, 8 - İh, Latn, So, 9 - Kirelisesi, 10 - Aruri, Şose.

Cildiye ve Zühreviye Mütchassısı

Dr. Nuri Osman Eren

Beyoğlu Elhamra Apt. No. 3
Cuma ve Pazartan maada her gün 4 - 6. Tel: 42835

Prof. Dr.

KEMAL CENAP

Lamartin caddesi 5. Doğu
Palas No. 14. Taksim. Telefon:
43963 Hergün saat 15 - 18.

Yazın sayfiyelerde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takım fiati: 4 liradır

Tevzi yeri: AKSAM matbaası tel: 20681

Yüzde viri iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKSAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto verilecektir.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalade ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 - İŞ ARİYANLAR

MUHAŞİP ARİYANLAR - Büyük bir müessesenin muhasebesini idare ediyorum. Günde birkaç saat her hangi bir müessesenin bütün hesaplarını tanzim ve idare ederim. Akşamda A. H. O. rümuzuna müracaat. — 1

LİSE DÖRTE OKUYORUM - Bütçemizin yazıl olmasi dolayisile masrafima kafi gelmektedir. Bunun için, az bir ücretle öğleden sonra beş altı saat çalışmak istiyorum. Adres: Sultanahmet Tavukhane sokak No. 2-1 İzzet Birengel — 1

BİR ERKEK DAKTİLO İŞ ARİYOR - Çabuk ve dikkatli yazı yazan bir daktilyo ihtiyacı olanlar Şirkeci'de Afyon Eskişehir otelinde Yozgath İhsan Arıya müracaat etsinler.

MUHAŞEBECİ İŞ ARİYOR - Bütçem yazı, hesap ve tektis makinelelerini süratle kullanır, bütün muhasebe usullerini ve mali kanunlarını bilir. Ve şirket muhasebeciliği yapmış, taşıraya gidebilir. Bir muhasebeci iş arıyor. Akşam gazetesinde N. K. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

2 - İŞÇİ ARİYANLAR

AŞÇI KADIN ARİYOR - İki kişilik bir allenin yemek işlerinde çalışacak ve iyi pişirmesini bilen 30 ilâ 40 yaşlarında kadın olan ve 30-40 lira kadar verilecek elinde bonservislerle Akşamda A. K. D. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

BAYAN DAKTİLO ARİYOR - Büro işlerinde çalışacak bir bayan daktilyo arıyor, talimleri saat 11 den 12 ye kadar, İstanbul 4 cü vakıf han asma kat No. 11 müracaatları. — 2

ECZACI ARİYOR - Hariçte bir işi olmaları ve askerlikle alakası bulunmayan diplomalı bir eczacıya ihtiyaç vardır. İsteklilerin Haydarpaşa lisesine müracaatları

BİR DAKTİLO ARİYOR - En az orta tahsil şahadetnamesi bulunan teerrübel bir daktilyo ihtiyaç vardır. İsteklilerin Haydarpaşa lisesine müracaatları.

BİR HEMŞİRE İŞ ARİYOR - Kızılay hastabakıcı hemşireler okulunda mezun, İstanbul dahilinde herhangi bir müessesede müsait şekilde çalışmaya hazırdır. İstanbul posta kutusu 34 hemşire rümuzuna yazılmasi. — 1

MÜCELLİT VE MÜCELLİT ÇİRAĞI ARİYOR - Cilt işlerinde çalışacak genç mücellit ve ayrıca mücellit çirafına ihtiyaç vardır. Saat 10-13 arasında Ankara caddesi III. M. Sadık'a müracaat. — 2

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK - Çok iyi halde altı adet ve dış lastikleri ile beraber 1935 model Studebaker otomobili satılacaktır. Divanyolu No. 115 tütüncü bay Ali Şuuri. — 1

SATILIK MAKİNELER - Flanya, delik, tepsi tezgahı satılıktır. Akşaray Kemalpaşa caddesi 30 No. ya müracaat. — 1

SATILIK - Son model yemek odası takımı, gödmek isteyenler pangaltı, Hamam, Saklı sokak Çilek Apt. No. 1 müracaat. — 1

SATILIK DAKTİLO ARİYOR - İyi ve az kullanılmış kusursuz portatif ve yahut masa daktilosu olup ta satmak isteyenlerin 21359 a telefonla müracaat. — 1

SATILIK MOTÖR İLE İŞLER OT BALLYA MAKİNESİ - Müracaat: Galata Fermenteller 50 No. Türk makine evi. — 11

ACELE SATILIK MOTÖR - A. E. G. Marka 220-380 ceryanla çalışır bir 3,5 ikli 4 bir de beş beygir kuvvetinde motörler acele satılıktır. Şirkeci İzmir Afyon oteli odacısı Sabriye müracaat Tel.: 22279 — 4

SATILIK EV EŞYASI - Stil kıymetli bir salon takımı marketeri masalar ve sandalyeler satılıktır. İsteyenlerin 22899 a telefonla müracaat. — 1

4 - Kiralık - Satılık

SATILIK KÂRGİR EV - 3 katlı tramvay caddesinde yağlı boyalı müşamba döşeli 6 oda, iki sofa bir mutfak, banyo, terkos, elektrik, tulum-balı kuyusu iki balkon ve iki allenin oturmasına elverişli altında bir dükkan ile satılıktır. Görmek için Ortaköy Camfener sokak 12 No. ya pazarlık için de Hazine sokak 8 No. ya müracaat. — 5

SATILIK VİLLA - Kızıltoprakta hat boyunda denize nezareti olan odalı, garajı, kaloriferi ve gayet güzel bahçeli ve motörle işleyen kuyuyu ve sair blicümle konforu halz yeni inşa edilmiş modern bir villa satılıktır. Talib olanların 60922 numaraya her akşam saat altıdan sonra telefon etmeler. — 1

DEVREN SATILIK SÜTÜ, MEZE-Cİ ve SUCU - Piyasamız için bir caddesinde ve iyi müşterisi olan bir büyük sütü vesaire dükkânı bütün eşyası devren satılıktır. Müracaat İstanbul posta kutusu 239

KİRALIK GÜZEL EV - Ankara'da oturan bir allenin İstanbul en iyi yerinde Sultan Ahmet parkı üstünde güzel bir evi. 12 oda, kaloriferi, parkesi, lüks ve servis banyoları, teras ve balkonları, fevkalade güzel bahçesi ve bütün konforu ile ideal bir mesken telefonu var. Esas cephesi pakra, bir tarafı denize iki yüzü bahçesine bakar, yazlık küçük bir villa. Toptan veya kısmen kiraya verilebileceği gibi diğer kiracı sayfiyeye çıkar ve isterse yaz aylarında bir kısmında ev sahiplerinin ikameti şekline göre anlaşıma yapılabilir. Her gün saat 12 ile 14 arasında 44602 numaralı telefondan 45 numarayı isteyiniz. — 5

FABRİKA VE MATBAAYA ELVERİŞLİ BİR BİNA SATILIKTIR - Çalgoluğunda fabrika ve matbaa ittiha-za elverişli betonarme yeni bir bina satılıktır. Akşam idaresine müracaat. Telefon: 20681 — 13

KİRALIK KAT - Beyoğlu Tünel civarında Müellif sokak No. 20 evin üçüncü katı 24, dördüncü katı 19 liraya kiralktır. Taksim Topçu caddesinde Uygun apartman kapıcısı bay Reccabe müracaat. — 7

AYAZPAŞADA KİRALIK EV - Saray arkası sokakında 30 numaralı ev kiralktır. On odalı, kaloriferli, tam konforlu, denize nezareti ve bahçelidir. Yanındaki Namık paşa sokakında 7 No. 1 e ve müracaat. — 1

KİRALIK APARTMAN DAİRELERİ - Nisantaşta, Şafak sokakında, Şafak apartmanında, liselelere yakın, sıhhi havadar beş odalık daireler ehen fiatle kiralktır. Galatada, Mühane Kuto han 6 No. ya sabah 9, 12 e ve akşam 4-6 e müracaat Tel.: 41954

20.000 LİRAYA SATILIK APARTMAN - Akşaray Kemal paşa caddesinde Mesih paşa mahallesinde İhtisap ağa sokak No. 11 fazla tafsilat için 6 mci daireye müracaat. — 1

SATILIK ARSA - Maçkade adalara kadar bütün boğazi görür tramvay beklemeye mahalline yarım dakika mesafede bir arsa ehven fiat ile acele satılıktır. Teşvikkiye caddesi 80 numaralı Muzaffer apartmanı ikinci daire-sinde bay Kemale müracaat. — 1

SATILIK KÖŞK - Kadıköyünde merkezi bir yerde, denize ve tramvaya iki dakika mesafede, iki dönüm, çamlıklı, bahçe içinde ayda 85 lira ıcar getiren konforlu boyalı bir köşk acele satılıktır. Fiat müsaittir. Müracaat: Galata Ömer Abit han sokak İntibah handa Nuri Ertan'a pazar-dan maada her gün müracaat olun-ması rica olunur. — 2

30 LİRAYA KİRALIK DÜKKÂN - Galata Ziraat bankası yanı Keme-keş sok. No. 22 üzerinde iki oda, taras vardır, bina betondur. Tel.: 60580 — 2

DEVREN KİRALIK KİRAATHA-NE - Taşıraya azimet dolayisile işlek bir mevkide ve yalnız kış mevsimi için mobilyesile beraber kiralktır. İsteyenler Çarşıkapıda tramvay durak mahallinde 69 numaralı Milas kura-athanesine müracaatları. — 1

SATILIK ARSA - Şuayunun İza-lesi için Akşaray İnebey mahallesinde Küçük Langa caddesinde yeni 40 No. 4,10 cephesi olan 199 metre mu-rabbat sahasındaki arsamız 7/10/941 salı günün saat 14-16 ya kadar Fatih 2 nci hukuk mahkemesi başkâtibi odasında satılacaktır. — 1

PANSİYON ARİYOR - 2 veya bir kişilik kaloriferli üniversite tale-besi için pansiyon araniyor. Akşam gazetesinde O. B. rümuzuna mek-tupla müracaat. — 2

UCUZ EV - Karmavula Vigne so-kak 3 kat 6 oda benede 180 lira geti-ren 1350 liraya satılmaktadır. Adres: İstiklal caddesi 146/4 — 3

SATILIK EV - Boğaza, Adalara, manzaralı, güneşli, mutedil havalı, 19 oda, bir ciannüma, müteaddit bal-konları ve salonları muhtepti yapıp çok sağlam 5-6 daireli apartman ha-linde konmağa veya yıkılıp iki büyük apartman yapmağa elverişli, arsa-sının yüzü 15 M. derinliği 20 ve 25 M. bahçeli ahşap bir ev ucuz fiatla satıl-ıktır. Görmek için Fındıklı İnönü mektebi karşısında merdivenli Har-dal sokak 9 No. ya, pazarlık için Ga-latasaray Balıkpazarı köşesinde tü-tüncü Mehmet Aliye müracaat. — 4

5 - MÜTEFERİK

ALMANCA DERSLERİ - Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayanı almanca dersleri vermektedir. Mobilyalı güzel, temiz oda kiralktır. Pazarlan maada her gün saat 3,4 den 7 ye kadar. İstiklal caddesi 133 Ha-san bey apartmanı 2 ci merdiven 1 kat 6 numaraya müracaat. — 2

ALMANCA DERSLERİ - Bir muallime çocuklara, lise ve üniversite ta-lebelerine büyüklere almanca gramer edebiyat ve muhabere dersleri verir. Adalar, Kadıköy, Boğaziçine gidebil-ir. Metodları çok kolaydır. Taksim Siraserviler No. 101 kapı 9 kat 4 Madam Siftar — 1

ALMANCA VE FRANZISÇA DERS-LERİ - Beyoğlu tünel civarında Al-manca konuşan bir ailede bayan ta-rafından mektep çocuklarına alman-ca ve fransızca dersleri verilmekte-dir. Aynı zamanda köyde oturan bir veya iki talebeye alle masasında öğ-le yemeği de verilebilir. Alâkârdı-beveynin Akşam gazetesinde H. A. rümuzuna mektupla müracaatları. — 1

PUL MERAKLILARILE - Mek-tupla pul mübadele etmek istiyorum. Türk, Balkan ve Yakın Şark pulları mukabilinde Avrupa, Amerika vesair deniz aşırı memleketlerin pullarını mübadele ederim. Akşam gazetesin-de (Filatelist) rümuzuna mektupla müracaat

ALMANCA DERSLERİ VE KİRA-LIK MOBİLYELİ BİR ODA - Uygun bir fiatle iyi bir metotla Almanca dersleri vermekle beraber temiz ve ucuz bir oda aile yanında kiraya ve-rilecektir. Beyoğlu Kaymakam Resad Bey sokak İş bankası arkasında 9 nu-mara içerde 2 numaraya pazar gün-nünden maada hergün müracaat.

SERMAYE İSTEYENLERE - Esas-lı bir iş için beş altı bin lira sermaye koyabilirim. İnkişafe müsait san'at veya işi olup ta paraya ve arkadaşla ihtiyacı olanların tam izahatlı mek-tupla Akşamda (T. S.) rümuzuna mü-racaatları. — 1

ORTAK ARİYOR - Çok kârlı, kurulmuş bir işe yirmi binden aşağı olmamak şartile ortak aranmaktadır. İsteklilerin Akşam gazetesine M. H. rümuzuna yazı ile müracaatları. — 1

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERS-LERİ - (Bahusus ticaret subeleri ve bakalarya) - İngiliz Oxford ve Ber-lin üniversitesinden mezun bir profes-ör tarafından en seri ve asri metod-la verilir. - Fransızca'yı mükemmel konuşur. - Esaslı ve en seri usul - Ücret mutedil. - (Prof. H.) rümuz-na mektupla müracaat. — 19

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

S. P. - A. K. M. - S. B. - O. S. - B. O. - Z. B. - Berlin - A. H. O. - X. B. - 333 - A. K. D. - K. H. O. R. B.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları rica olunur.

SATILIK EV - Karmavula Vigne so-kak 3 kat 6 oda benede 180 lira geti-ren 1350 liraya satılmaktadır. Adres: İstiklal caddesi 146/4 — 3

SATILIK EV - Boğaza, Adalara, manzaralı, güneşli, mutedil havalı, 19 oda, bir ciannüma, müteaddit bal-konları ve salonları muhtepti yapıp çok sağlam 5-6 daireli apartman ha-linde konmağa veya yıkılıp iki büyük apartman yapmağa elverişli, arsa-sının yüzü 15 M. derinliği 20 ve 25 M. bahçeli ahşap bir ev ucuz fiatla satıl-ıktır. Görmek için Fındıklı İnönü mektebi karşısında merdivenli Har-dal sokak 9 No. ya, pazarlık için Ga-latasaray Balıkpazarı köşesinde tü-tüncü Mehmet Aliye müracaat. — 4

5 - MÜTEFERİK

ALMANCA DERSLERİ - Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayanı almanca dersleri vermektedir. Mobilyalı güzel, temiz oda kiralktır. Pazarlan maada her gün saat 3,4 den 7 ye kadar. İstiklal caddesi 133 Ha-san bey apartmanı 2 ci merdiven 1 kat 6 numaraya müracaat. — 2

ALMANCA DERSLERİ - Bir muallime çocuklara, lise ve üniversite ta-lebelerine büyüklere almanca gramer edebiyat ve muhabere dersleri verir. Adalar, Kadıköy, Boğaziçine gidebil-ir. Metodları çok kolaydır. Taksim Siraserviler No. 101 kapı 9 kat 4 Madam Siftar — 1

ALMANCA VE FRANZISÇA DERS-LERİ - Beyoğlu tünel civarında Al-manca konuşan bir ailede bayan ta-rafından mektep çocuklarına alman-ca ve fransızca dersleri verilmekte-dir. Aynı zamanda köyde oturan bir veya iki talebeye alle masasında öğ-le yemeği de verilebilir. Alâkârdı-beveynin Akşam gazetesinde H. A. rümuzuna mektupla müracaatları. — 1

PUL MERAKLILARILE - Mek-tupla pul mübadele etmek istiyorum. Türk, Balkan ve Yakın Şark pulları mukabilinde Avrupa, Amerika vesair deniz aşırı memleketlerin pullarını mübadele ederim. Akşam gazetesin-de (Filatelist) rümuzuna mektupla müracaat

ALMANCA DERSLERİ VE KİRA-LIK MOBİLYELİ BİR ODA - Uygun bir fiatle iyi bir metotla Almanca dersleri vermekle beraber temiz ve ucuz bir oda aile yanında kiraya ve-rilecektir. Beyoğlu Kaymakam Resad Bey sokak İş bankası arkasında 9 nu-mara içerde 2 numaraya pazar gün-nünden maada hergün müracaat.

SERMAYE İSTEYENLERE - Esas-lı bir iş için beş altı bin lira sermaye koyabilirim. İnkişafe müsait san'at veya işi olup ta paraya ve arkadaşla ihtiyacı olanların tam izahatlı mek-tupla Akşamda (T. S.) rümuzuna mü-racaatları. — 1

ORTAK ARİYOR - Çok kârlı, kurulmuş bir işe yirmi binden aşağı olmamak şartile ortak aranmaktadır. İsteklilerin Akşam gazetesine M. H. rümuzuna yazı ile müracaatları. — 1

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERS-LERİ - (Bahusus ticaret subeleri ve bakalarya) - İngiliz Oxford ve Ber-lin üniversitesinden mezun bir profes-ör tarafından en seri ve asri metod-la verilir. - Fransızca'yı mükemmel konuşur. - Esaslı ve en seri usul - Ücret mutedil. - (Prof. H.) rümuz-na mektupla müracaat. — 19

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

S. P. - A. K. M. - S. B. - O. S. - B. O. - Z. B. - Berlin - A. H. O. - X. B. - 333 - A. K. D. - K. H. O. R. B.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları rica olunur.

Yeni kıyafetleri münasebetile..

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Bugün eskisine nisbetle beğcimin vazifeleri çok fazlalasmıştır. Bu akşam bana ne oldu biliyor musunuz?.. Sokakta devriye dolayordum. Bir apartmanın penceresi vuruldu, bir adam:

— Bekçi baba, bekçi baba... diye seslendi.

Durdum. Bana söyle sormaz mı?

— Saat kaç?

Şakamı ediyordu? Şaşırımışım.

Bozmadım:

— Saatim yok!.. dedim.

O pencereden:

— Saat şimdi tam 1 i on geçiyor...

Halbuki yukarı kattakiler hâlâ cayıp cayıp radyo çalıyorlar. Bu ne rezalet! Sustur gunları Allah aşkına!..

Baktım, dediği doğru idi. Radyo çalınan evin kapı ziline bastım. Gürlü-tüyü susturdum.

Hafta geçmez ki böyle gürlütlü için bize müracaat eden çıkmadı!..

Daha bunun gibi neler!.. Unutkan-lar çoktur. Hatta dükkânımın bütün elektrikliğini açık bırakıp giderler vardır.

Sopa nasıl vurulurdu?

İhtiyar bir bekçi:

— Yooo... dedi, eskiden de bekçilik çok zordu. İstanbulda her semtte azı-lılar vardı. Biz onların elinden neler çekmezdik! O belâhların hiç biri kal-di mı?.. Şimdiki bekçilik eskisine göre «paşalık, paşalık»... Hem şimdi her-şey akilli... Sopa yok, bir düdüğü... Yavaş yavaş gidip fenalık yapanı enseleyecek... Benim sopa hâlâ ev-de duruyor, hatıra... O sopa hakika-ten bir âlemdi. Onu makamlı takir-datmanın da usulü vardı. Havaya kaldırılacak. Birdenbire avucunu açacak ve o taşa çarparken tekrar tutacaksınız... Size birbirinin aynı gibi geldi ama her bekçinin ayrı bir sopa sesi vardı. Ben sopasının sesin-den bekçileri tanırdım. Mahallelerde hangi sopanın taşa daha fazla ses

verdiğini bilirdik. Bize sopasız bekçi-lik yapılamaz gibi gelirdi ama meğer daha iyi oluyormuş.

— Pekli aldığınız mas?

— Yalnız o işte eski usulde gidi-yor... Bekçinin aldığı para semtine göre değişir. Bekçilere sorarsan İs-tanbulun en zengin semti Taksim ve Karaköydür. Buralardan fena para çıkmaz. Şimdi Ayaspaşa da çok iyi olmuş diyorlar. Bunun için bekçi var 45 lira alır, bekçi var 18 lira alır... Uniforma, düdüğü ve bütün üzerimiz-de gördüğün kendimizdendir. Bir semtte 5-6 bekçi vardır. Ne kadar para toplarsak bunları aramızda tak-sim ederiz. Herkes, eski, yeni aynı pa-yı alır. «Zengin, paralı semtlere çok bekçi gönderilir...»

Onların odasından ayrılrken aklı-ma geldi. Eski bekçi tipini ancak be-lediyenin tertip ettiği festival filân gibi eğlencelerde görebiliyoruz. Bir-çok yerlerde olduğu gibi mankenler-le şehrin eski tiplerini gösteren bir «İstanbul müzesi» yapılması ne ente-resan olur. Meselâ köprü parası topla-yanları, yanında davulu ile eski bek-çi, onun yanında telâşla koşan köşk-lü... Balmunundan heykeller... Be-lediyemizin kulağı çılasın!.. Halbuki geçen festivalde bir bekçi sopası bulunması için günlerce arandığını hatırlarım.

Hikmet Feridun Es

SATILIK EV

Arnavutköyünde iskele ve tram-vaya 3 dakika mesafede denize fevkalade nezareti, bahçesi, ter-kosu, elektrikli, havagazi, sıhhi tesiat, vantilyasyon teskilâtı ve sığnağı olan 6 odalı, kârgir, mo-dern ev satılıktır. Müracaat: Her-gün öğleden evvel, Teşvikkiye Fi-rın sokak Kısmet apartmanı No. 1

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B.	Muvakkat T.	Eksiltme
		Lira Kr.	Lira Kr.	Şekli
Terazi	1 Adet	750,—	56,25 A.	Eksiltme
Soba halk tıplı	3 Adet	—	—	Pazarlık
No. - 2 -				
1 - Terazi şartnamesi mucibince.				
2 - Eksiltmeler hıızlarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta leva-zım şubesinde müteşkil alım komisyonunda yapılacaktır.				
3 - Şartname her gün sözlü geçen şubeden parasız alınabilir.				(8579)

İstanbul Fiyat Mürakabe Komisyonundan:

117 No. lu ilân:

İstanbul Vilayeti dahilinde odunun çekisi toptan azami 385 kuruşa pe-rakende ise 510 kuruştan satılacaktır.

NOT: Nakliyesi perakendeciyeye ait olmak üzere ikinci ellere yapılacak odun satışı toptandır. Perakende satış fiyatı olan 510 kuruşa, kesme eve veya dükkâna kadar nakliye ve istifa masrafları dahildir. (8781)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarrut hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 » 500 »	2,000 »	120 » 40 »	4,800 »
4 » 250 »	1,000 »	160 » 20 »	3,200 »
40 » 100 »	4,000 »		

NEVROZİN

Baş - Diş - Grip - Nezle - Kırıklık - Soğuk Algınlığı - Romatizma - Nevralji

Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser, İsim ve Markaya Dikkat. NEVROZİN Yerine Başka bir Marka Verirlerse Şiddetle Reddediniz.

Çocuk hastalıkları mütehassısı
Dr. Nevzad Ziya
Cağaloğlu Zeki Bey apartmanı
3 üncü kat 8 No.
Her gün 14 den 18 ze kadar

Kayıp Çocuk Aranıyor

Fotoğrafi yan tarafta bulunan 341 doğumlu Arif oğlu Feridun Gülbakan ismindeki oğlum 23 ağustos 941 tarihinde Kadıköyünde marangoz çalıştığı dükkandan ayrılmış bir daha dönmemiştir. Kendisini tanıyanların Kadıköy Rasımpaşa mahallesi söğütli çeşme caddesinde 251 No. ya haber vermeleri rica olunur.

Meraklılara müjde:

Beyoğlu Ağacami karşısında
Bursa sokak 20 No. da
BOGAZİÇİ

Lüks yemek ve içki salonları
4/10/941 CUMARTESİ günü
AÇILIYOR

ZAYI — Üniversite tıp fakültesinden aldığım hüviyet varakasını kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

3701 numarada mukayyet
Kusun Kasal

ZAYI — 1938-1939 yılı kumkayı orta okulundan aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

206 No. da mukayyet
İrfan Çaldağ

SİZİN DE TAKDİR ETTİĞİNİZ ÜZERE

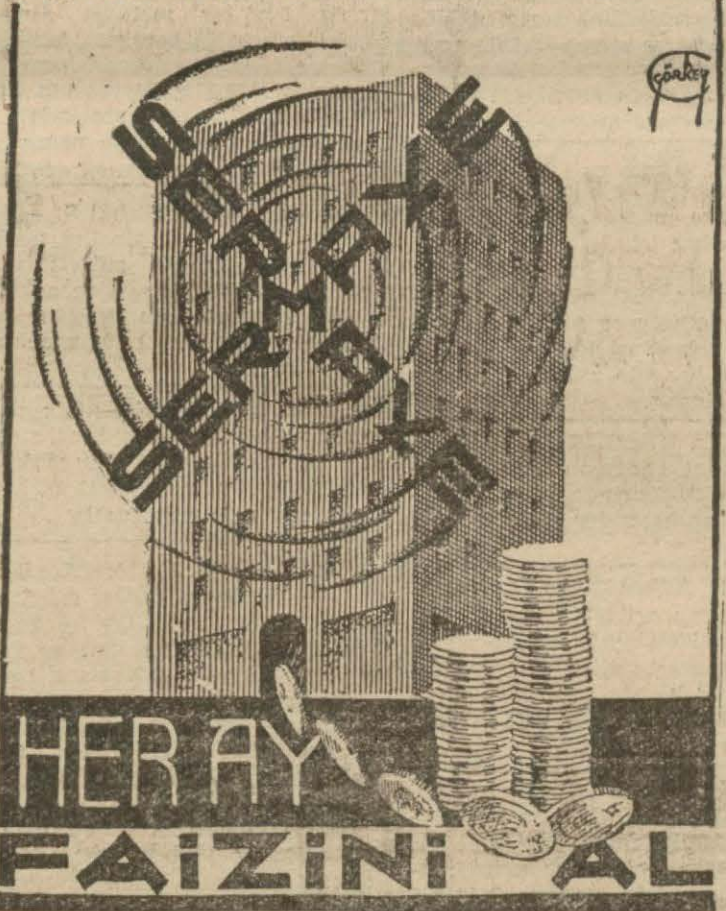
Asrımız modasının zarafet ve inceliğine inzimam eden üstad terzilerin mehareti, kadına da gençliğe matuf şayanı hayret bir beden tenasübü arzeder.

Fakat yüz ve onun hututu gevezedirler. Eğer bu noktaya lazım gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatlara başkalarına pek çabuk farketirirler. Bu, sizin bir sırrınızdır ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmali neticesi rakibelerinizin dikkat nazarından uzak kalmaz. İşte senelerin (bilhassa nazik ve hassas cildlere musallât olan o tahribkâr senelerin) cildinize çizmekte olduğu on binlerce (bi-dayette gayri mahsus) ince çizgilere ihmalkâr kalmayınız.

Zamanla cildinizi solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz harab eden bu arzuları aksam ve sabah Krem Pertevle yapacağınız ufak bir masajla refediniz. Krem Pertevin bu mucizesine yüz binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahid olacaksınız. Göreceksiniz ki simanız, ebedi gençliğini herkese mağrurane söyleyecektir.

KREM PERTEV'in terkindeki faal anasır en derin çizgileri bile izalede geçikmiyecektir. Bugünden itibaren siz de bir tıp KREM PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, aynı zamanda sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızıdır.

TÜRK TİCARET BANKASI AŞ KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANİ BURADA İZLET

Bir veznedar aranıyor

Vezne işlerinde çalışmak üzere bir Türk bayana ihtiyaç vardır. İsteyenlerin kısa hal tercümeleriyle (Beyoğlu 2023) numaralı posta kutusuna mektupla ve vâzih adresleri'ne müracaatları.

Teknik okulu müdürlüğünden:

1 — Mühendis kısmı giriş imtihanı 3/Teşrinievvel/941 cuma günü yapılacaktır. 30 Eylül akşamına kadar müracaat edip kayıt olunanların karneleriyle birlikte imtihan günü saat 9 da okulda bulunmaları.

Duhul imtihanında riayet edilmesi istenilen esasları havi talimatname okulda ilân edilmektedir. İmtihan gününden evvel dikkatle okunması.

2 — Fen memurluğu kısmı giriş imtihanı, Mühendis kısmı giriş imtihanı neticelerinin ilânı tarihinden en az üç gün sonra yapılacak ve günü ayrıca ilân edilecektir.

3 — Okulun her şubesinde tecdürlü 13/Teşrinievvel/941 tarihinde başlanacaktır. (8538)

Galatasaray lisesi satın alma komisyonu reisliğinden

	Kilo	Fiyatı	İlk teminatı
Tavuk eti	6000	75	Lira 585
Hind eti	6000	55	

Galatasaray lisesinin yukarıda yazılı ihtiyacı 3 birinci teğrin 941 cuma günü saat 15 de lisele muhasebesinde kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılmıştır. İstekliler yeni sene Ticaret odası vesikası ile teminat makbuzunun zarflarını ihaleden bir saat evvel komisyona vermeleri, şartname ilsedir. (8200)

Ankara Belediyesinden:

1 — Su işleri ihtiyacı için alınacak olan «100» ton Sulfat Dalomün on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli «40000» liradır.
3 — Teminatı «3000» liradır.
4 — İhale 14/10/941 Salı günü saat 11 de yapılacağından şartnamesini görmek ve «200» kuruş mukabilinde almak isteyenlerin her gün Encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de ihale tarihi olan 14/10/941 Salı günü saat ona kadar usulü dairelerinde tanzim edecekleri kapalı zarf teklif mektuplarını Belediye dairelerinde müteşekkil Encümen vermeleri. (8951) «8492»

Yeniden büyük bir parti

«Bayer» müstahzarları

gelmiştir, içinde Prontosil de vardır.

«Bayer» sıtma ve frengi ilâçları

Kızılaydan yeniden tedarik edilebilir.

«Bayer» diş tabibi müstahzarları

ve birçok

«Behringwerke» serum ve aşılari

da tekrar gelmiştir.

ilâçlar

Bütün eczanelerden tedarik edilebilir.

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemiz için aşağıdaki şartlar dahilinde on adet birinci sınıf elektrik ustası ve iki adet otomatik telefondan anlar telefoncu alınacaktır:

- 1 — Büyük fabrikalarda veya santrallarda çalışmış olmak,
- 2 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak
- 3 — Ustabaşların san'at mektebi mezunu olmaları şarttır.

VERİLECEK ÜCRET:

Karabükte müessese müdürlüğünde yapılacak imtihanla muvaffak olanlara ihtisasına göre beş yüz kuruşa kadar yevmiye verilecektir.

Bu şeraiti halz bulunanların aşağıdaki yazılı vesaikle birlikte Karabükte müessese müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

- 1 — 941 askerlik yoklamasını havi nüfus cüzdanı
- 2 — Polis hüsnühal kâğıdı
- 3 — Aşı kâğıdı
- 4 — Varsa hizmet vesikası
- 5 — 1 boy 6 vesika fotoğrafı

Sümer Bank umum müdürlüğünden:

Umumi müdürlüğümüz kadrosunda 400 lira ücretli (ihtisas mevkil) bir adet kimyagerlik, üç adet 400, (ihtisas mevkil) iki adet 300 (biri ihtisas mevkil) ve bir adet 260 lira ücretli:

6 MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ

ile 300 lira ücretli (ihtisas mevkil) bir

1 HESAP MÜTEHASSİSLİĞİ

mühaldır. Tayin edilecekler yukarıda yazılı kadrolar tahsisatları dahilinde 3659 ve 3968 sayılı kanunlara nazaran alabilecekleri ücretler verilecektir.

Talplerin mesleki tahsil ve mesailerini gösterir vesikalarla 20/10/1941 tarihine kadar Ankara'da Umumi müdürlüğümüze müracaatları.

Ankara Belediyesinden:

- 1 — Belediye ihtiyacı için 250-350 ton motörün on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli «76.850» liradır.
- 3 — Teminatı «5.092» lira «50» kuruştur.
- 4 — İhale 17/10/941 cuma günü saat 11 de yapılacağından şartnamesini görmek ve «385» kuruş mukabilinde almak isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de ihale günü olan 17/10/941 cuma günü saat ona kadar usulü dairelerinde tanzim edecekleri kapalı zarf teklif mektuplarını Belediye dairelerinde müteşekkil encümen vermeleri. (7220) (8774)

Kütahya Vilâyetinden:

- 1 — Uşak memleket hastanesinde yapılacak pavyon inşaatının 13989 lira 70 kuruşluk kısmı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muvakkat teminat 1049.23 liradır. Eksilme 17/10/941 tarihine muvafık cuma günü saat 15 de vilâyet makamında toplanacak daimi encümen komisyonunca yapılacaktır.
- 3 — Teklif mektuplarının tam saat 15 de encümen tevdil edilmesi şarttır. Bu saatten sonra mektup kabul edilmediği gibi postada vaki olacak teklif mektupları kabul edilmez.
- 4 — Eksiltmeye girmek için ihalede en az üç gün evvel Nafia Müdürlüğüne müracaatla alacakları ehliyet vesikalarını ve Ticaret Odası kayıt vesikasını muvakkat teminat makbuzu ile birlikte encümen tevdil etmeleri lâzımdır. Bu vesaiki veremeyenler eksiltmeye giremezler.
- 5 — Ameliyat için fazla malûmat almak ve keşif dosyasını görmek isteyenler her gün daimi encümen müracaat edebilirler. (8768)

ÜÇ KURTARICI

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos,
3 ikinciteğrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMİYELERİ

adet	2000	Liralık	= 2000.— Lira
1			
3	1000	"	= 3000.— "
2	750	"	= 1500.— "
4	500	"	= 2000.— "
8	250	"	= 2000.— "
35	100	"	= 3500.— "
80	50	"	= 4000.— "
300	20	"	= 6000.— "